

Mysore Land Revenue (Second Amendment) BILL, 1969*Motion to consider.*

Sri Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—Sir, I beg to move.

“That the Mysore Land Revenue (Second Amendment) Bill, 1969 be taken into consideration.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That the Mysore Land Revenue (Second Amendment) Bill, 1969 be taken into consideration.”

SRI H. V. KOUJALGI.—Sir, I would like, with the permission of the Hon. Speaker, to make a few preliminary observations which would facilitate the discussion and give a background to the various provisions made in this Bill.

The Bill has two main objectives : One is to meet the legal necessity occasioned by the recent decision of the Supreme Court according to which in every taxation statute there should be a provision for notice to each individual tax-payer of his liability and reasonable opportunities should be afforded to him to make representation in regard to the quantum of the levy. It is held that a machinery should be created for the consideration and decisions of these representations. It is also held that the statute must specify the definite authorities for fixing individual assessment. Provisions for these have been made in the bill.

Section 122A provides for notice to occupants and specifies the officers who determine the assessment on individual survey numbers or parts thereof. Section 122B provides a machinery for the consideration and decisions of the objections preferred.

The second objective is to make it possible for Government to direct revision settlement during the currency of the present settlement rates with a view to re-examining where necessary the standard rate fixed for some classes of land in some zones, and it is provided in Section 114A. The need to re-examine the existing settlement rates was pressed on the attention of the Government by a number of writ petitions filed before the Hon'ble High Court of Mysore which were dismissed on the assurance given by the Government that a legislation would be initiated taking power to re-examine the rates in question. Broadly speaking, the grievances against the revision settlement rates fall into the following categories:

- 1 The standard rates for some classes of land in some of the zones are too high and the pattern adopted, for example, in regard to garden rates is not uniform. As an instance, it is mentioned that in a particular zone, only one garden rate based on the most profitable garden crop i. e. areca is made applicable to all types of gardens.

(SRI H. V. KOUJALGI)

2 In regard to standard rates of dry assessment in some tracts, it is represented that they are unduly oppressive to certain lands where the resultant assessment has gone up very markedly.

3 It is urged that in several lands where the garden trees have either perished or are existing in too small a number, garden assessment at revision rates have been applied.

4 Another type of grievance is that some rain fed lands have become subject to wet assessment under the second revision settlement and also to water rates to utilise water from a Government Irrigation source.

Some of these objections require revision settlement before relief can be given and it is due, and in some cases other relief can be given under the provisions now made. Under Section 122B individual cases of wrong classifications of tenure can also be dealt with without taking recourse to fresh revision settlement. The intention of the Government in introducing the amendments, apart from the legal necessity, is to give early relief where relief is due. Though section 114A refers to modifications in the present settlement rates, Government's intention is that as a result of the fresh settlement the burden on the cultivators is reduced wherever such reduction is possible and justified. It is also the intention of the Government to employ special staff and especially efficient staff and to see that this resettlement is finalised as early as possible. With these remarks, I request the hon. Members to take this bill into consideration.

Sri M. NAGAPPA.—Sir, I want to know whether this House can take two bills into consideration at a time. Already we are considering one bill. Under our rules, unless that bill is passed or voted down, can we take up another bill for consideration.

Mr. SPEAKER.—I shall give my ruling a little later.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, I beg to move the following amendment:

“That the Mysore Land Revenue (Second Amendment) Bill, 1969 be circulated for eliciting public opinion within 6 months from this date.”

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

“That the Mysore Land Revenue (Second Amendment) Bill, 1969 be circulated for eliciting public opinion within 6 months from this date.”

Both the main motion and the amendment are before the House for discussion.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಈ ಭೂಕಂದಾಯದ ಎರಡನೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆ ಅಚ್ಚಾದದ್ದು ಮಾರ್ಚ್ 31ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ, ಇದನ್ನು ಇವತ್ತು ಸಭೆಯ

ಮುಂದೆ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿ, ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕ ಇಂತಹ ಒಂದು ಮನೂವೆಯನ್ನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಆತುರ ಆತುರ ವಾಗಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಬಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನಕ್ಕೆ ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ, ಈ ಮನೂವೆಯಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಹಿತ ಅಹಿತ ಎರಡನ್ನೂ ಕೂಡ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಸಭೆಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಮನೂವೆಯನ್ನು ಯಾರಿಗಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಂತಹ ಜನಗಳಿಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಹಕ್ಕು. ಅದರೂ ಕೂಡ ಕೋಟ್ಯಾನ್ವಯಕ್ಕೋಟಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕ ಇಂತಹ ಮನೂವೆಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಅದನ್ನು ತರ ತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಹಕ್ಕು. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದೇ ನಿಲುವು ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. 1965ರಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ವೆಸೆಂಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಡೆಸಿ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅವಸರ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆ ದಿವಸ ಹಾಗೆ ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಈ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯೇನಿದೆ ಇದೇ ಸಾಕು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದೆ ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಆತುರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದೊಂದು ಸರ್ವೆ ದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. 1965ರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆಸೆಂಟ್ ಮೆಂಟನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಅನಂತರ 1966ರಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುನ್ನ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಷಹಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾರಿದರು. ಜನರಿಂದ ಒಟ್ಟನ್ನು ಪಡೆದ ನಂತರ ಹಾಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಹೊಸ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವಂತಹ ಹಳೆಯ ಕಂದಾಯವನ್ನೇ ಜನರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಈ ದಿವಸ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಈ ಕಂದಾಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಮತ್ತು ಬುಚಿತವಾದ ನಿಲುವೇನು, ಈ ಸರ್ಕಾರದ ದೋರಣೆಯೇನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನತೆಗೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಸರ್ವೆ ಅಂಡ್ ಸೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅದು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನೇ ವಹಾವಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಒಂದು ಕೂಗನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಅಂಡ್ ಸೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಈ ಭೂಕಂದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಲುವೇನು ಎಂಬುದು ಆವರಿಗಾದರೂ ಗೊತ್ತಿರದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಜನಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಷಹಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆ ಆವರಿಂದ ಒಟ್ಟನ್ನು ಪಡೆದು ಈಗ ಮತ್ತೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೊರರಾರದಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೇಲೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂತೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀತಿ ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಬದಲಾಣೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸರ್ವೆ ನಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿದೆ, ಅದರ ಆಕಾರ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಡುಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಲೆಕ್ಕಗಳಿರಬಹುದು. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಕರಾರುವಾಕ ಲೆಕ್ಕಗಳಲ್ಲ ಎಂದು. ಈ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಮೊದಲಿಂದಲೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಷಹಾ ಮಾಡಿದರು ಹಾಗೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗೊಂದಲವನ್ನೇ ಎಬ್ಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಬುಚಿತವಾಗಿ ಬುಟ್ಟಿ ಭೂಮಿ ಎಷ್ಟಿದೆ, ತರೇ ಭೂಮಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಭಾಗಾಯಿತು ಎಷ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ದಾಖಲೆಗಳಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಯಾವ ತರಗತಿಯ ಭೂಮಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ದಾಖಲೆಗಳಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಆ ಶ್ಯಾನು ಬೋಗ ಹೇಳಿದ್ದು ಎಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಬರೆದಿದ್ದು ಇವೇ ಮುಖ್ಯದಾಖಲೆಗಳು ಇಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗೊಂದಲಮಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಾಂಪ್ರಹೆನ್ಸಿವ್ ಬಿಲ್‌ನ್ನು ತಾರದೆ ಈ ಒಂದೆರಡು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ನಮಗೆ ಬಹಳ ಅಶ್ವರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಮರೆತು ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಒಂದು ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈಗ ಈ ಒಂದೆರಡು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೈ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೆಲವರು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಯಾರು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಒಂದು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮತ್ತು ಪುನಃ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಇವತ್ತು ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದು ಅದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ, ರೈತರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಕಂದಾಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಇಚ್ಛೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಇವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಈ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ದೇಶದ ರೈತರಿಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಿಜವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಹೊರ ಜಾಸ್ತಿ. ಅದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಂದಾಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ನಿಜವಾಗಿ ಒಂದು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದು, ಆ ಮಸೂದೆ ರೈತರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳೇನೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೋಡೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವರು ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರ ಈ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಕೂತಿರುವವರೇ 1966ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘೋಷಣೆ ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಮೊನ್ನೆಮಾಡಿ ವಚನಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಕುಳಿತರತಕ್ಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಶಾಸಕರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವರು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು, ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುವುದು ಒಂದು. ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಿ ಮೊನ್ನೆಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವಚನಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರು ಈಗ ಇಂತಹ ಒಂದು ಮಸೂದೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ? ಇಂಥಾ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ತರಬಾರದು. ಯಾವ ಯಜಮಾನ ನಮ್ಮನ್ನೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾನೋ ಅವನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಅವನ ಮಾತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಲು ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸರ್ಕುಲೇಟ್ ಮಾಡಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊನೆಯುಪಕ್ಷ ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಸಂಗ್ರಹಮಾಡಿ ಇದು ಪುನಃ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಏಕಾಏಕಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದು ಅದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಏನೂ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಸಹ ಸಂಗ್ರಹಣೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕೊನೆಯು ಪಕ್ಷ 6 ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗೆಯೇ ಅಪ್ಪರೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ರೈತಮಾಂಧವರು ತಂತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Now Sri S. Gopala Gowda will speak as per the list sent to me by the Opposition Chief Whip. Both the Bill and the amendment are before the House for consideration.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—How can that be Sir? In view of the vital importance of the point raised by the Leader of the Opposition, namely, that before the Bill is taken up for consideration in this House it should be circulated for eliciting public opinion, the amendment has to be considered first. Sri Sivappa has adduced cogent reasons as to

why this Bill should be sent for circulation for eliciting public opinion. It is one of the accepted methods and our Rules also provide for sending any Bill for eliciting public opinion. If at all there is any Bill which ought to go for eliciting public opinion, in my humble opinion, there cannot be any other Bill except this.

The hon. Mover of this Bill mentioned that this was already a justifiable matter before the Supreme Court, where the Supreme Court, in exercise of the fundamental rights of the individual, have said that everybody has a right to be heard before he is taxed. Apart from other things, when such is the position, I am only interested in saying that if this Government means rule of law, if this Government means business according to law and if this Government intends that any law that they pass should be in the interests of the State and not with a view to extricate themselves from an impossible position in which they have been now placed they should consider the suggestion put forward by the Hon. Leader of the Opposition. If you look into the records this is what the Hon. Minister has said on 17th September 1968: 'I will bring in a comprehensive Bill in order to see that all these doubts are set at naught'. As my friend, the Hon. Leader of the Opposition has cogently put it, even lawyers—jurists will find it very difficult to go through some of these provisions. I personally feel that this is a very vital matter in which the entire State, the rural population, nearly 80 per cent of the people are vitally interested. As a matter of fact, we do not know how much each individual has to pay and under what provisions he has to pay. Commencing from the year 1964, there are already several methods of taxations like land revenue, water cess, betterment levy and what not. Unfortunately, we did not refer to all those things on the previous occasions. Let every grower or cultivator know how much he has to pay. At least under the regime of Sri Koujalgi, let every cultivator know how much he has to pay in Mysore State for dry land, for wet land, for rain-fed wet land and where there is assured water supply by any means—either it may be water levy or betterment levy. Various things have been said and people have been scared by the Tahsildar and local officials more than anybody else—even today people have been scared. They sometimes feel that they will have to sell away their lands and they also feel that agricultural economy may be crippled. The time given is very short. Within 3 to 4 days, if you want to bring this Bill and rush through, it is not going to serve any purpose. Therefore, I request the Hon. Minister to please consider the very simple and at the same time sober suggestion of the Hon. the Leader of the Opposition. We have not come to a stage where we say that we shall not pay land revenue. In fact, it is the Government, who have raised the issue in this State. If anybody is responsible for creating the trouble, it is the Government, just to get some votes in 1967 elections. Therefore, I feel that this is a fit case, where the Bill, will have to be sent for eliciting public opinion. I hope the Hon. Minister, who I know, is a sane person and reasonable gentleman, will agree to this proposition.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಪೆರಿಯಾಪಟ್ಟಣ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮೈಸೂರು ರಾ್ಯಾಂಡ್ ರವಿನ್ಯೋಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ (ಎರಡನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ) ವಿಧೇಯಕ, 1969, ಏನಿದೆ ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಂಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪ ನವರು ಮುನ್ನ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಭೂಕಂದಾಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 73-75 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ. ಭೂಮಿಗೂ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ರೈತನಿಗೆ ಬಹುಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸಂಬಂಧದ ನಿರೂಪಣೆಯಾಗಿ ಇದು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಕಾನೂನು ಗಳು ಆಗಿಹೋಗಿವೆ. ಈ ಹೊಸ ಪರಿಷ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಮೇಲೆ ಭೂಮಿಗೂ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳಿತ್ಕವಾಗೂ, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಏನೇನು ಸಂಬಂಧ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯ ಈಗ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎರಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಪ್ರಜೆಗಳು ಅವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಪರಿಣತರಾಗಿ ಬಹಳ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಸ್ಕೂರ್ತಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಚೈತನ್ಯ ವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರತಕ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಂದರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ನಂಬಿ ಕೊಂಡಿರುವವರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ತನಗೋಸ್ಕರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾನೂನುಗಳ ಪರಿಣಾಮವೇನು ? ತನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೋ, ಕೆಟ್ಟದಾಗುತ್ತದೋ, ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ರೈತ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿಕೇ ವಿನಹ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ. ಬಹು ಭಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಶೇಕಡಾ 4-5ರಷ್ಟು ಜನ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಪರರು ಆಗಬಹುದೇ ವಿನಹ ಬಹುತೇಕ ಜನರು ವಿಚಾರಪರರು ಆಗಲು ಶಕ್ತರಲ್ಲ. ಅವರಮೇಲೆ ಶಾಸನ ಹೇರಿನುವಾಗ ಶಾಸನದ ತಿರುಳು ಏನಿದೆ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಜನತೆಯಮೇಲೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೂತು ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಅರ್ಥ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಇಲ್ಲದೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಹೊಸ ವಿಷಯವನ್ನು ವಾನ್ಯ ಪುಂತ್ರಿಯವರ ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ರೈತನು ಏನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾನೋ, ಅದಕ್ಕೂ ಅವನಿಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಬಂಧವೇನು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ರೈತನಿಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಬಂಧವೇನು ? ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿ, ಅಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಟಿನೇಂಟ್ ಮತ್ತು ರಾ್ಯಾಂಡ್ ರಾಡ್ಸ್ ರಿರೇಷನ್‌ಷಿಪ್ ಇರಬೇಕೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾದ ನಿರೂಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರೈತನಿಗೆ ಅಪ್ಪಾಪ್ಪ ಹೈಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 30-40-99 ವರ್ಷಗಳ ಲೇಸಿನಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಏನಿದೆ, ಅದು ಟೆಂಪರರಿ ಲೇಸೇ, ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಲೇಸೇ ? ಇಲ್ಲವೇ ನಿಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ? ನಮಗೆ ನಿಮಗೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಸಂಬಂಧ ಏನು ? ಎನ್ನುವ ಮೂಲಭೂತವಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಮೊದಲು ಆಗಬೇಕು. ಅದು ಆದಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ತೆರಿಗೆ, ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಇರಬೇಕೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಭೂಮಿಗೋಸ್ಕರ ನಾವು ಗೇಣಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೇ, ಇವೆರಡೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾದರೆ, ಮುಂದೆ ಗೇಣಿ ಇದ್ದರೆ, ಆ ಗೇಣಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗೇಣಿಯನ್ನು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗೇಣಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರ ಮುನ್ನ ಭೂಮಾಲಕರಾಗಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀವು ಆ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿ ಭೂಮಿಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಏನು ಕಟ್ಟಬಿಟ್ಟಿರತಾನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದರಮೇಲೆ ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—There is a motion for circulation. The Hon'ble Member may be brief in his observation.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Sir, I am making out a case as to why this Bill should go for circulation. It is not a small matter for myself and the Hon. Minister concerned to sit and decide. The people must have a say in the matter. Without consulting the people and without knowing what exactly is the result of it on the masses, it cannot be decided. Therefore, Sir, I am making out a case to show how important it is.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ 10 ನಿಮಿಷಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅವ್ವರಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇದು ಕೆಲವು ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಾದರೆ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಶಾಸನ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಮತ್ತಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಶಾಸನ ಮಾಡುವಾಗ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಯದೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾವು ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಭೂಮಿಗೆ ಹಕ್ಕು ದಾರರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಯಾರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಸ ಶಾಸನ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ.

ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ನೀವು ಕೂಡತಕ್ಕ ಗೇಣಿಯ ಪೊಸಿಷನ್ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಜಮೀನನ್ನು ನೀವು ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲೇ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕ್ಷನ್ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗೇಣಿ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವಾಗ, ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಹಾಗೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಯಾವ ಯಾವ ತರಹದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಮಾನವಾದ ಭೂಮಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತರೀ ಜಮೀನು ಇರುತ್ತದೆ, ಖುಷಿ ಜಮೀನು ಇರುತ್ತದೆ, ಬಾಗಾಯತು ಜಮೀನು ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಧವಾದ ಕೊರಕಲು ಜಮೀನುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇಂತಿಂತಹ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಿಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಪಟ್ಟಣವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿವೆಯೇ ದೂರದಲ್ಲಿವೆಯೇ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಏನು ಬರುತ್ತಿದೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರಕಾರದವರು ರೈತಾಪಿ ಜನಗಳು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಏನೇನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸರಕಾರ ಏನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದೆ, ರೈತರಲ್ಲದೆ ಇತರ ಜನರು ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇರುವ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಇದುವರೆಗೂ ಎಷ್ಟು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಕಾರ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಕಾರ ಗೇಣಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೂ ಇರುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಮೆಂಡುಮೆಂಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಡರ್ಚ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಇದು ಭೂಮಿಯ ಗೇಣಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಜನತೆಗೆ ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಈಗಿನ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಕಿವಿ ಇದ್ದರೂ ಕೇಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣಿದ್ದರೂ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೃದಯಪೂರ ಇಲ್ಲ. ತಲೆ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅವರೇ ಹೇಳಬೇಕು. (ನಗು). ತಲೆ ಇದ್ದರೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎಲೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಹೋದರೆ ಆಗ ಜನರೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಇದು ಮೊದಲನೇ ಆನ್‌ಪೆಕ್ಟ್.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದು, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಾಳೆ ಇದು ಗೇಣಿಯಲ್ಲಿ, ಕಂದಾಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ವಾದ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಇವರು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಲಿ ಎಂದೇ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವಾಗ ಕ್ಯಾನನ್ ಆಫ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್ ಅನುಸರಿಸಿ ನೀವು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಎಂದು ಏನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನು ರೈತರಿಗೆ

(ಶೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪ)

ವಾಪಸು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗೇಣಿಯಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಕಂದಾಯದಮೇಲೆ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಎಂದು ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕೈದು ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ವರ್ಷದ್ದಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್‌ ಚಾರ್ಜ್ ಎಂದು ವಸೂಲು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ವಾಪಸು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಅವನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಗೇಣಿಯನ್ನೂ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾದ ಮಾತಲ್ಲ—ಈಗಾಗಲೇ ರೈತಾಪಿ ಜನರ ಹಾಗೂ ಇತರ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ರವರು ಇದೇ ತಿಂಗಳು 10ನೇ ತಾರೀಖು ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರೈತಾಪಿ ಜನರು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ದೊಡ್ಡ ಜನರೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ನೀವು ಹಾಗೂ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತು ವಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಆಧಾರಗಳು ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಆಗ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಈಗ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಮೂಲಭೂತವಾದ ತತ್ವಗಳು ಏನು ಇವೆಯೋ ಆ ತತ್ವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೇ ಎನಾ ಅನೀತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬಾರದು. ಅನೀತಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದು ದೇಶದಲ್ಲೆ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರೇ ಆಗಲಿ, ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳೇ ಆಗಲಿ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುವವರೆಲ್ಲರೂ ದೇಶದ ಖಜಾನೆಗೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಇರತಕ್ಕ ರೈತಾಪಿ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ವಸೂಲಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಧರ್ಮ ಇದೆ, ಯಾವ ನೀತಿ ಇದೆ! ಅವರವರ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಾ! ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನೀತಿ ಬೇಡವೇ! ರೈತಾಪಿ ಜನರು ಮೂಕಪ್ರಾಣಿಗಳೆಂದು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಏನಾದರೂ ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ ಎದ್ದು ನಿಂತಕೂಡಲೇ ನೀವು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೀರೋ! ಅದಕ್ಕಾರೂ ಈ ಮೂಲಭೂತ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಾಡಿರುವ ಶಾಸನ ಸಾಧುವಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದಕಾಲದಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ, ನಾನು ಒಂದು ಕಾಂಪ್ರೆ ಹೆನ್ಸಿವ್ ಆಗಿ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ತಂದಿದ್ದ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಜನಾಯಕ! ಅವರು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲವೇ! ಅವರು ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ! ಈ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತಾಪಿ ಜನಗಳನ್ನೂ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅವರ ಕ್ಷೇಮ, ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಾಂಪ್ರೆಹೆನ್ಸಿವ್ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ತರುತ್ತೀರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹಿಂದೆ ಏನು ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ತಂದಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನೇ ಬೇರೆ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಹೋಗುತ್ತದೋ ಎಂದು ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಶುದ್ಧ ಅನ್ಯಾಯ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕನ್ನಿಡರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ರೈತಾಪಿ ಜನರು ಸಂಘಟಿತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಆಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ರೈತಾಪಿ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯದೆ, ಅವರ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ, ಶಾಸನ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು. ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಹೇಳಿದರು, ಜನಗಳು ಕಂದಾಯ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಅದಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮೋಸಗಾರಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೈತಾಪಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ?

ಈವೇಳೆ ಮೂಕರಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೋಟಿಗಟ್ಟರೆ ಜನರನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷರು ನೂರು ವರ್ಷ ಮೋಸ ಮಾಡಿದರು, ನಾವು 20 ವರ್ಷ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮೋಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಮೋಸ ಮಾಡಬಹುದು, ಹತ್ತಾರು ಜನರನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಮೋಸ ಮಾಡಬಹುದು, ಕೋಟಿಗಟ್ಟರೆ ಜನರನ್ನು ಸಮಾಕಾಲ ಮೋಸ ಗೊಳಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏನೋ ತಾವು ದೈವಾಧೀನವಾದ ಈ ಇರಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ.

ಇಂಥ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ದೈವಾಂಶ ಸಂಭೂತರಿಂದಲೇ ಆಗಬೇಕು. ಆ ಕೀರ್ತಿ ಯಾರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ ಅವರು ಚಿರಾಯುಗಳು. ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನುಧಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಗ ನಿಮ್ಮ ಮನಮುಂದೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬಂದಿತು ಎಂದು ನೀವು ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. According to Shakespeare, when the fortune plashes through everybody's door, those who are vigilant will catch it." ಹಾಗೆ ಈಗ ಈ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಕೀರ್ತಿವಂತರಾಗತಕ್ಕ ಗಾಳಿ ನಿಮ್ಮ ಮನ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಯೋಗ ಈ ಪೂರ್ವದಿಂದಲೇ ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡರೆ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ, ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದೇ ಪತನಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಅದು ನಮಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಿ. ಆ ಮೇಲೆ ನಾವು ನೀವು ಕುಳಿತು ಅವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಆ ಮೇಲೆ ಶಾಸನ ಮಾಡ ತಕ್ಕದ್ದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವೇ ಎನಿಸಿ ಅತೀವಾಚಾರವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದು, ನಾಳೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮಾಡುವುದು, ಈ ತರಹ ಮಾಡುವುದು ಸಲ್ಲದು. ಅದು ನಮಗೂ, ನಮಗೂ ಯೋಗ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರೂ, ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ, ಅವರ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ನಾವೂ ನೀವೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ (ಪಾಂಡವಪುರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮನೋಧರ್ಮ ಸಮಗ್ರವಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ವಿವಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 17-8-69 ರಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಮಗ್ರವಾದ ಒಂದು ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ತಂದು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿರುವ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ತಂದಿರುವ ಮನೋಧರ್ಮ. It has become a bundle of confusion if not contradiction. ಈಗ ಇರುವ ಹೊಸ ಕಂದಾಯ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಏನೇನು ಅಭಾಸಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಾಸಗಳು ಈಗ ತಂದಿರುವ ಮನೋಧರ್ಮದ ಆಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದಾದರೆ 15ನೇ ಜೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ತರೀ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದೆ; ಕರ್ನಾಟಕದೇಶದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಮತ್ತೆ ಬುಟ್ಟಿ ಕಂದಾಯ ಎಂದು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹು ಮಂದಿ ರೈತರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಜನಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದೇನೆಂದರೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಾತ್ಸ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಯಾರು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅಂಥ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ, ವಾಟರ್ ರೇಟ್‌ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಕರ್ತವ್ಯ ರೋಪ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿ, ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ವೆಚ್ಚವಾದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ, ಆರು ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ಒಂದು ವರ್ಷ ನಿಧಾನವಾದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದ ಭರವಸೆಯಂತೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ತರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Will the Hon. Minister accept the suggestion?

SRI H. V. KOUJALGI.—In the meanwhile I want to know whether this amendment is only to be taken up?

MR. SPEAKER.—Yes. I will put first the amendment to the vote of the House.

3-30 P.M.

SRI K. H. SRINIVAS (Sagar).—On a point of order, Sir, the Amendment is to be considered in reference to the main Bill.

Mr. SPEAKER.—Please see Rule 74. It is not an ordinary amendment. It is under Rule 73 (1).

Sri K. H. SRINIVAS.—Under rule 73 (1) it is not provided that if any member moves an amendment, it should be immediately put to vote and it should be considered prior to the consideration of the Bill.

Mr. SPEAKER.—Both the practice are in vogue in India. Since the rule is very specific, there can be one motion at a time before the House. In view of that, I propose to put the amendment first and then the consideration motion will be taken up.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜರಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರುವ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳುಂಟು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ವಿಶ್ವರ ವೊದಲನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಕಾರ ತರಲಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಸುವುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು ತಂದಿದೆ. ಇದರ ಹಿನ್ನೆರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಂಜೇಗೌಡರು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಂದು ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ತಂದರೋ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿತ್ತು, ಆ ವಿಷಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ವ್ಯಾಪಕವಾದುದಲ್ಲ, ವ್ಯಾಪಕವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ, ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಮೇರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಅನಂತರ ಜನಮತ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಂದು ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಹ ಸಮಾಜ ಹಾಕಿದರು, ಏಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧೇಯಕ ತರುವ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಮೇರೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವಾಗ ಸಹ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಅಂಥ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ತಂದಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಅವರ ಕೇವಲ ಅವಸರವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಮೋಸವಾಡಬೇಕು. ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ತಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ತರಬೇಕು ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಂದಿರುವುದಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ.—ಇದು ಕಾಂಪ್ರೋಮೈಸ್ ಬಲ್ಲೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜರಿ.—ವಿಚಾರಮಾಡಬಹುದು. 1965 ರಲ್ಲಿ ರಿಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್ ಆಯಿತು. ಅದಾದನಂತರ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿಯಾಗುವಾಗ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಕಾನ್ಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಬರಾಬರಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ರಿಟ್ ಹೆಚ್ಚಿಸ್ ಹೋಯಿತು. ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ನಂಜೇಗೌಡರು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದರು. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಇದ್ದುದು ರಿಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್ ಅಫ್ ರೆವೆನ್ಯೂ. ಇಡೀ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೋಡ್ ಅಮೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ಮತ್ತು ತಜ್ಞರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಈಗಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಕಾಂಪ್ರೋಮೈಸ್ ಬರ್ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ ಮತ್ತು ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಕಾಂಪ್ರೋಮೈಸ್ ಬರ್ ಇದು. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಿಂದ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವವರಿಗೇನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಏನು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ದುರಸ್ತಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಿದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಮತ್ತು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದು ಕಾಂಪ್ರೋಮೈಸ್ ಬರ್ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೀಗಿದೆ : ಇದು ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯ, ಭೂಕಂದಾಯ ಕೊಡುವವರು ಮತ್ತು ಭೂಮಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಬೇಕು, ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು. ಮತ್ತು ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. 1965ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬರ್ ಆಯಿತು, ರಿಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್ ಆಯಿತು, ಅದು ಆದಕೂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ

ಯಾರದಾದರೂ ತಕರಾರಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ 3 ತಿಂಗಳ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಬ್‌ಜೆಕ್‌ಷನ್ ಕೇಳಲಾಯ್ತು. ಕೆಲವು ಬಂದಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕಾರಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟನಂತರ ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಇಡಲಾಯ್ತು. ಅದರ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು, ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ತಕರಾರೂ, ಬರಲಿಲ್ಲ, ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮನ್ನಣೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅದರಂತೆ ಮುಂದೆ ಅದು ಮೇಲ್ಮನೆಗೆ ಹೋಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. 1965ರಿಂದ 1967-68ರವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ತಕರಾರು ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತಕರಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಕಂದಾಯ ವಜಾಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ನಂತರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ರಿಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್ ಆಗಿರುವುದೇ ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—On a point of order. The Hon'ble Minister is filibustering to get some members on the Treasury Bench to get inside.

MR. SPEAKER.—I do not know that.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—The Hon'ble Minister has made it clear that he does not agree with us. Therefore, please put it to vote.

MR. SPEAKER.—Three Hon'ble Members, the Leader of the Opposition, Sri Siddaveerappa and Sri Channabasappa have spoken nearly for an hour and half. If the hon'ble Minister wants to take time to reply, he can do so.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—I move for closure.

MR. SPEAKER.—I cannot stifle the debate that way. Let the Hon. Minister complete his speech.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—According to rules whenever there is a move for closure, the question will have to be put at once.

MR. SPEAKER.—It is for the Chair to decide whether the debate is complete or not. Nobody from the Treasury Benches has spoken. Yet I must give time to them also.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ನಾನು ಮುಂಚೆಯೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕರೆಕ್ಷನ್ ಶುರು ಮಾಡಿದರೋ ಅಂದು ಡಿಮಾಂಡ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಭೂಮಿ ಡ್ರೈಫ್ಟಾಂಡ್ ಇದ್ದದ್ದು ತೋರಿಸಿದ ಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ, ತೋರಿಸಿ ಇದ್ದದ್ದು ಡ್ರೈಫ್ಟಾಂಡ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಕ್ಕಾರು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು. ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬಿಲ್ ತರಬೇಕಾಯಿತು. ತಾವು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ಈಗಾಗಲೇ ಕರೆದದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಮೂಲ ಕಾನೂನು ಬಗ್ಗೆ ರೀ ಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಆಗಿದೆ.

(Interruptions)

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್ (ನರಸಿಂಹರಾಜ).—ನಾವು ಏನಾದರೂ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ತಾವು ಬಹಳ ಬೇಜಾರು ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಇವತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬೆಂಚ್ ಖಾಲಿ ಇದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅವರೂ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ, ತಾವು ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಕುಳಿತಿರಬೇಡಿ. ನಾವೇನಾದರೂ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಬೆಲ್ಟ್ ಹೊಡೆದೂ ಹೊಡೆದೂ ಕುಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಏನಾದರೂ ನಾವು ಜೋರಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ aspersions towards the

(ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್)

Chair cannot be tolerated; resume your seat; get out ಎಂದು ಹೀಗೆಯೇ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಯಾವ ದರ್ಜೆ ಸ್ವಾಮಿ? ಯಾವ ತತ್ವದ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ತಾವು ಈ ಒಂದು ನಿರ್ದಯವಾದ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕು? ಇಷ್ಟೇ ಅನ್ಯಾಯ ಸಾಕು? ಸ್ವಾಮಿ.

Mr. SPEAKER.—I do not quite understand what the hon'ble Member is saying. Four hon. Members have spoken on this side, and the hon'ble Minister is replying to the points raised by them. I am just telling the Member that he must complete his speech. *

Sri AZEEZ SAIT.—Have you ever shown patience towards the opposition?

Sri A.R. PANCHAGAVI (Arbhavi).—On a point of order. The hon'ble Member Sri Azeez Sait is saying so many things against the Chair, casting reflections on the decisions of the Chair. I request that the Chair should take action if the hon'ble Member does not withdraw them.

Mr. SPEAKER.—I shall examine. I was not able to hear him.

Sri M. RAMAPPA (Hosadurga).—I would like to submit that the Chair has to act on certain occasions. We are all aware that time limit was not fixed for the Minister to give his reply. If any time limit was fixed either for the hon'ble Members or the Minister to finish reply within a particular time and if the Chair had not put the matter for the vote then they could have cast reflections on the Chair. But, no time was fixed and it is unfair on the part of Sri Azeez Sait to cast reflection and to create an impression in the minds of the public or hon'ble Members that the Speaker with a view to give time for the Ruling Party, was allowing the Minister to reply for a long time. When no time limit was fixed, the Speaker could not give direction to the Minister to finish his reply. In view of this position, no reflection can be cast on the hon'ble Speaker. If what the hon'ble Member Sri Azeez Sait has submitted amounts to casting reflection, proper action should be taken against him.

Mr. SPEAKER.—I was not able to hear Sri Azeez Sait's speech. I shall examine the record and if it is found that he has said anything which casts reflection on the Chair, I shall consider that position.

Now, I would like to make one point very clear. We have got to give the hon'ble Minister a reasonable time to reply. He has to reply for 1½ hours' debate and naturally he wants sufficient time to give reply. Unless and until the hon'ble Minister finishes his reply, he should not be interfered with. By such interference, Members would be unnecessarily taking away his time.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಂಗಿ.—ನಾನು ಇನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತುಗಳು ಎರಡು ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನೂ ಎಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬೇಕು? ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದರೆ, ಮಾನ್ಯ ನಿರ್ದೇಶನವರು ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ರೈತ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು, ಭೂಮಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ಸ್ವಭಾವದ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು ನುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಹೋದಕಾರಣ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು

ವಿವರವನ್ನು ಖಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಭೂಮಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಲಿ, ಅಥವಾ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗೇ ಇರಲಿ ಅದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಧರವಾಡಿ ಒಂದು ಕಂದಾಯವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಭೂಮಿ ಯಾವ ತರಗತಿ ಭೂಮಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಕಲಂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇದನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೂ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದಲ್ಲಾ ಪೈಸಿಜರರ್ ವ್ಯಾಲೂಯಿಂಗ್ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಹಾಗೆ ತೊಂದರೆ ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಪೀಲ್ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕೂಡ ಕಲ್ಪಿಸಿರುತ್ತೆ. ಮತ್ತು ಇದು ಇದೇ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುವುದಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಂದಿ ರೈತರ ತರ್ಫಿನಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರೇ ಇಲ್ಲ. ವರ್ತಮಾನದ ಜೇರಿ ಜನರಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರು ಬಹಳ ಕಡಮೆ.

Sri S. SIVAPPA.—The Government have no right to go back on the Congress manifesto.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ನನ್ನ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಏಕೆ ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾನು ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದೆ? ನಾನು ಹೇಳಿದೆ ಇದ್ದುದನ್ನು ತಾವು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ತಮ್ಮ ಒಂದು ನಿಲುವಿನ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರಿಗೂ ಕಂದಾಯವನ್ನೇ ಹಾಕಬಾರದೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಮತ.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾನು ಹಾಗೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಮೊದಲು ಕಂದಾಯ ಅಂದರೆ ಅದರ ಸ್ವರೂಪ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ. ಅನಂತರ ನಾವೇನು ಗೇಣಿದಾರರೇ ಅಥವಾ ನಾವೀಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ಚ್ಯಾಕ್ಸ್ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದೆ.

Sri K. PUTTASWAMY.—I want to tell the hon. (Member) that Resettlement was ordered prior to 1962. Then Hon. Sri Channabasappa happened to be a member of the then Cabinet which ordered Resettlement.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—That is no answer. A Daniel has come to judgement!

The Hon. Minister was not here at the time I spoke. He does not know what I spoke. Still he has come as a Daniel to give judgement over what I spoke!

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಈಗತಾನೆ ಆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇನು ಒಂದು ಕಾನನ್ ಸಿಟಿಟಿಯನ್ ನರ್ ಪಾಯಿಂಟನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ.....

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—You stand by the position you have taken. You have agreed that it is not a tax but rent.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಕೋರ್ಟಿನವರು ಈ ಕಂದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲಯೂ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ರೈತರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ತೊಂದರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾವು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ರಫ್ ಮಾಡಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಇಷ್ಟು ಅತುರದಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಬಾರದು.

ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಕೂಡ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೈನಿಕಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಶಾಕಿಯವರಾದರೇನೋ ಅವರಿಗೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಅದು ತಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ನಾನು ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಈ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)

ಭೂಮಿಯಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅಂದಾಗ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ? ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳತಕ್ಕವರಾದ ನಾವು ಗೇಣಿದಾರರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಅಂದಾಗ ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದು ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಏನನ್ನೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಂಪ್ಲಿ ಕೇಷನ್ ಬಂದರೆ ಲೇಗರ್ ಪಂಡಿತರನ್ನು ರಾ ಇರಾಜಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂನೋ ಅಥವಾ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆಂಜೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಮಾಡಿ. ಅಥವಾ ರೈತರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ರ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್! ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೂ ಮತ್ತು ದೇಶಕ್ಕೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

4-00 P.M.

Sri H. V. KOUJALGI.—Sir, as I have already said, we are concerned with land revenue only. There is only one revenue called land revenue and it is defined under the Mysore Land Revenue Act, Whether it is a tax or levy, it is a complicated question on which even legal pundits differ. So, I do not want to enter into that controversy. I only wish to confine myself to land revenue.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—1888ನೇ ಕೋಡ್ ಇಲ್ಲಿದೆ. 1966ನೇ ಕೋಡ್ ಸಹ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಎರಡು ಕೋಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕ್ಲಾಜನಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಕಲಂನಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಎಂಬುದು ಡಿಫೈನ್ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ಹಾವಾಡಿಗರ ಆಟ ಆಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇಲ್ಲಿ ಹಾವಾಡಿಗರ ಆಟವನ್ನು ಆಡಿಕೊಂಡು ಯಾರೂ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. I want to know whether it is parliamentary.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, I raise to a point of order and it is this. There is no terminology as land revenue under the Land Revenue Code or Land Revenue Act; it is nowhere defined.

Mr. SPEAKER.—What has it to do with the circulation motion?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Let the man who is asked to pay this pay it by any means, but let him know what he is called upon to pay.

Sri D. M. SIDDAIAH (Beligere).—Sir, I rise on a point of order. The question before us is the amendment moved by the Hon. the Leader of the Opposition Sri Sivappa. This was sufficiently discussed and the Hon. Minister for Revenue has replied. When the hon. Member Sri Srinivas raised a point of order, you were pleased to say that first of all the amendment must be put to vote. Therefore, before going into the definition of land revenue and all that, the amendment of Sri Sivappa must be first put to vote. After that, when the amending Bill is being discussed, the Hon. Members are entitled to make any reference. We are anxious to hear them because some of them have specialised in it and we have great respect for their learning and scholarship. Therefore, I am appealing to you, Sir, to put the amendment of Sri Sivappa to vote without going into the details.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಾನು ಅವರ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮನೂವೆ ಮತ್ತು

ಈ ಮನೂವೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರೇಷನ್ನಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂವಿಚ್ಛಿದ್ಧಾರೆ. ಎರಡೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕು. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ತಾವು ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಕಾರಣ ಏನೂ ಎಂತ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮನೂವೆ ಸರ್ಕಾರೇಷನ್ನಿಗೆ ಏಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಮನೂವೆಯಿಲ್ಲ. ಇದು ಇಲ್ಲ ಕೂತುರುವವರ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಗೃಹಕೃತ್ಯವಿಷಯವಲ್ಲ. ತಾವು ಮೊದಲು ಈ ಮನೂವೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ನಂತರ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಈಗ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕುವ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಇದ್ದೀರಿ ? ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—There appears to be some misunderstanding. When such amendments are there, the practice in India is that the original motion together with the amendments are considered, debated and then the amendment is first put to vote. The Hon. Leader of the Opposition and the hon. Members Sriyuths Siddaveerappa and Chennabasappa also spoke. The hon. Member Sri Srinivas raised a point of order saying that the amendment must be put to vote first and I upheld his point of order. In this connection, if the hon. Member is interested he may look into sub-rule (2) of rule 73. There, the sense appears to be that the amendment should be put to vote first and then the consideration motion.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Sir, I rise to a point of privilege.

Mr. SPEAKER.—I request the hon. Member to give it in writing.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಈ ಮನೂವೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ನೇರವಾಗಿ ಇದು ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನತಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಮೊಂಡತನದಿಂದ, ಹಲವಾರೀತನದಿಂದ ರೈತ ವಿರೋಧಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇವತ್ತು ಕಂದಾಯದ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿನೀತಿ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ದುಃಖವಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣು ಇಲ್ಲ, ಮೂಗು ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಇಂತಹ ಉದ್ಬುಟತನದ ರೀತಿ ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ ನೀತಿಯನ್ನು ನಾವು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ಸಭಾತಾಳಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

[Then the members of the opposition withdrew]

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗತಾನೇ ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದಂಥ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಂದ ಮಂಡಿತವಾಗಿದ್ದಂಥ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಾವು ಪೋಟಿಗೆ ಹಾಕುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುವಂಥಾ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ಬಂತು. ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ನಾವು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲಾರದಷ್ಟು ಮೂಢರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಏನೇ ಆಗಲೀ ಅದರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಇರಲಿ, ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲಿ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸುಖಾಶುಭದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪ್ಪ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಪರ್ಮಾಫೋರೇಚನೆಗಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಭೂಕಂದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ (ಎರಡನೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು) ವಿಧೇಯಕ, 1969 ಏಕೆ ಇದನ್ನು ನಾನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂವೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಟೀಕೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ಎಂದರೆ ಮಾರ್ಚ್ 31 ನೇ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾರ್ಡಿನರಿ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಪ್ರಕಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದೋ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಇನ್ನೂ ಕೋರ್ಟ್ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕೃತ ಮನೂಬದಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅಧಿಕೃತ ಮನೂಬದಿ ಎನ್ನುವಂಥಾ ಪದ್ಧತಿ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ರೋಷ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬಾರದ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಮನೂಬದಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಗುದ್ದೇಶ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮನೂಬೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಅವರೇ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಹೇಳಿದರೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾರದ್ದಾದರೂ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆದರೆ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಅದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತುಗಳು ರೆಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತುಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿವೆ, ವಿಚಾರಪೂರಿತವಾಗಿವೆ, ಏನು ಫಲವನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಇರುವವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇಲ್ಲ. ಬಹಳ ಜನ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು ಇದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಒಂದನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಇದೇ ತರಹ ಒಂದು ಮನೂಬೆಯನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಮನೂಬೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಾಗ ಅದು ಸಮಗ್ರವಾಗಿಲ್ಲ, ಏನೇನೋ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ, ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ತಮ್ಮ ಮನೂಬೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ನಾವು ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಬಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಮನೂಬೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಅಡಪ್ಪು ಬೇಗ ತರುತ್ತೇವೆ, ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ರಿವಿಜನ್ ಆಫ್ ಸೆಟ್ಲೆಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಿರಬಹುದಾದಂತಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮನೂಬೆಯನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು 1968 ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳು 17 ನೇ ತಾರೀಖು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

“ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ರೀ ಸೆಟ್ಲೆಮೆಂಟ್, ರೀ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ಇತ್ತು. 30 ಅಥವಾ 50 ವರ್ಷದ ಅವಧಿ ಮುಗಿದುಹೋಗಿತ್ತು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಕಾಯಿದೆ ಬಂದನಂತರ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದರ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದವರ್ಷ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿದರು. ಈಗಿದ್ದ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ರೀ ಸೆಟ್ಲೆಮೆಂಟ್ ಅಥವಾ ರೀ ಸರ್ವೆ ಏನಾಯಿತು ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಮಹಾ ಸಭೆಯ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಅದು ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯಿತು. ಹೀಗಾದ ನಂತರ ಈ ವರ್ಷದ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಹೊಸ ರೀ ಸೆಟ್ಲೆಮೆಂಟ್ ಆದ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಅಂದಾಗ ಜನರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು, ಕೆಲಕೆಲವು ಕಡೆ ನೂರು ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಕೆಲವು ಕಡೆ 200 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಡಬ್ಬಲ್ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು; ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಡಿಮೆಯೂ ಆಗಿದೆ; ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ತಕರಾರುಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬಂದಿವೆ, ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಕೆಲವರು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗೂ ಕೂಡ ಹೋಗಿ ರಿಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಕೆಲವೊಂದು ಕಡೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಿಂದ ಸ್ವೀಯೂ ಆಗಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗಿದ್ದ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಅನನ್ಯಂಟಿಫಿಕೆ ಆಗಿದೆಯೇ ಹೇಗೆ, ವ್ಯವಹಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಅನ್ಯಾಯ ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೇಗೆ, ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಕೆಲವು ಕಡೆ 200-300 ಪಟ್ಟು ಆಗಿದೆ; ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಅಥವಾ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಎರಡನೇ

ತಾರೀಖು ಈ ಮನೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿನವದ ಮುಂಚೆ ಪ್ರೆಸ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಕರೆದು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುನಃ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಈಗಿದ್ದ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.”

“ಇನ್ನು ಮುಂದುವರಿದು, ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು :

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈಗ ತಾವು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಮನೂದೆಯ ಕಲಂಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗಲ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕಾಜಲಗಿ.—ತಪ್ಪವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಕಲಂ, ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, 3-4 ಕಲಂಗಳನ್ನು ದುರುಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.....”

ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

[Mr. Chairman (SRI G. RAME GOWDA) in the Chair.]

ಮೊನ್ನೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ರಾಜಸ್ವ ಮಂತ್ರಿಯವರು 17ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಭಾಷಣವನ್ನು ವಾಪಾಸಿನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಘರ್ಷಣೆ ಉದ್ಭವವಾಯಿತು. 1964ರ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲಿ, ನಾವು ಸಮಗ್ರ ಮನೂದೆಯನ್ನು ತಂದು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ದುರುಸ್ತು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಬಾಕಿ ಪಟ್ಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆಯಿತು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಾಕಿ ಪಟ್ಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಡಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆ ಮುಂಚೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು—ದುರುಸ್ತು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ತಪ್ಪಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬಹಿರಂಗವಾದ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಆಲೋಚನೆ ರಾಜಸ್ವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬಂತು. ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿನಿಂದ ದೂರ ಸರಿಯುವ, ಅಥವಾ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ನಡೆಸಲಾರದೆ ಪೇಟೆನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ದೂರ ಸರಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಧರಣಿ ಮುಷ್ಕರ ಕೂರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೆಗೆ ಹೋಯಿತು. ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುವ ತನಕ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಧರಣಿ ಮುಷ್ಕರ ನಡೆಯಿತು, ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ಧರಣಿ ಮುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದರು, ಈ ಮಹಾ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಏನೇನು ಸವಲತ್ತನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು, ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡಿದರು, ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಕಾಲವನ್ನು ಹರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಎಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ಕಹಿ ಪ್ರಸಂಗ ನಿಮಗೆ ಎಂದು ಇಬ್ಬುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರು 17 ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಏನೆಂದರೆ, “ಹೊಸ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗುವವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಾಡಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಕರಣ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಆಪ್ತಾಧ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಳೇ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಈಗ ಇದ್ದ ಕಾಯಿದೆ ದುರುಸ್ತಿ ಆಗುವವರೆಗೂ ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಹಳೇದರದ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಲಿ, ಅದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕಂತುಗಳ ಮೂಲಕ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದು. ಈಗಿನ ಕಾಯಿದೆಯು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆದನಂತರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ರೆಮಿಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ, ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಹಳೆಯ ದರದ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತಿರುವ ತಮ್ಮಂತಹ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ ? ಅಥವಾ ಕಿಮಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಾವು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಆಡಳಿತದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರ ತಕ್ಕವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಆದಮೇಲೆ ಏನು ಹೇಳಿದೀರೋ ? ಆ ತಕ್ಕ ಕೂಗು ಗರಾಟೆ ಈ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಕಾನೂನೇ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಭಾಷಣ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರದ್ದು ಭಾಷಣ, ನನ್ನದೂ ಭಾಷಣ, ಅದೆಲ್ಲಾ ಕಾಯಿದೆಯೇ ? ಅದನ್ನು ನೀವು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ)

ಹಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಕಾನೂನೇ! ಅದ್ದರಿಂದ 1965ರಿಂದ ಏನೇನು ಬಾಕಿ ನಿಂತಿದೆಯೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಡಿಪ್ಯಾಂಡ್ ಹಾಕಬೇಕು, ಪೂರ್ತಿ ಕೊಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು, ಹರಾಜು, ಜಪ್ತಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಮರ್ಯಾದೆಗಳಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಮತ್ತು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿ ಪೆಟ್ಟು, ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಹದುವಳಿದಾರರು ಇದ್ದರೋ, ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಇಂಟೆನ್ಸ್ ಆಗುವಾಗ ನುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದಿರಿ. ಚುನಾವಣೆ ಮುಗಿದನಂತರ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ವುಡು ಶುರು ಮಾಡಿರಿ. ರೆವಿ ವಸೂಲಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಥ ಇಂಥ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಾಹಸೀಲ್ದಾರರವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

4-30 P.M.

ಜೊತೆಗೆ ಪೋಲೀಸರ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ರೆವಿ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಕಡೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದರ ಮೂಲಕ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ರೈತರು ನಿಮಗೆ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಂದ ನೀವು ಪೋಟು ಪಡೆದಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಅವರು ಪಾದರಕ್ಷೆ ಸಮಾನ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೀರಿ. ಆಗ ನೀವು ಮೇಲೆ ಅವರು ಕೆಳಗೆ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಹೊಳೆ ದಾಟಿದಮೇಲೆ ನೀವು ಅಂಬಿಗನ ಮಿಂಡ ರಾಗುತ್ತೀರಿ. ಅಂಬಿಗನನ್ನು ಗೋಗರೆದು ಸಮುದ್ರ ದಾಟಿದಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ಏನು ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಮರೆೆಯುತ್ತೀರಿ. ತಾಪು ಮಾಡಿದ್ದು ಬರೀ ಭಾಷಣ ಎಂದು ವಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ನಾವು ಧರಣಿ ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಬೇಕಾಯಿತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಈಗಿನ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವವರೆಗೂ 1964ರ ಹಿಂದಿನ ಕಂದಾಯ ವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ಮುಷ್ಕರದಿಂದ ಎದ್ದೇಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದೆವು. ನಂತರ ತೆರೆಯುವರೆಯಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಮಹಿಳೆಯರುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಂಧಾನ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಮಹಿಳೆಯರುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ಮನೂಬೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಬರಾತ್ತಾರದಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಈ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಶ್ಚರ್ಯನೆಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರು ರೀ-ಸೆಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿನ ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬಹುದು, ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಬಹುದು, ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಅವರು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಬದುಕಬಹುದು ಎಂಬ ಆಶೆಯನ್ನು ನಾವು ತಳೆದೆವು. ನಂತರ ಒಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ಬುಟ್ಟಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಹೊಸ ರೀ-ಸೆಟ್ ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನ ಕಂದಾಯವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡರು. ನಂತರ ಮುಷ್ಕರ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿ, ನೆಲ ಬಿಟ್ಟು ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದೆವು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೆಲವರ ಪಿತೂರಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಮುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸದೆ ಆಸನದಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಆ ರೀತಿ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನನ್ನೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ವನ್ನೂ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಾಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಈ ದೇಶದ 52 ಕೋಟಿ ಜನರೂ ಸಹ ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಗುಣದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿವೆ. ಸಂಸಥೆಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ದಿವಸ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರು. ಅವರು ಈಗ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ. ಆ ನಿರ್ಣಯದಮೇಲೆ ಮಾತುಕತೆಗಳು ಆದಮೇಲೆ ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡೆವು. ಇದು ಹಿನ್ನೆಲೆ. ಈ ಕಡೆಯವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುವ ತನಕ ಅಥವಾ ಆ ಕಡೆಯವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾಗುವ ತನಕ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾದ ಮಾಡುವುದು ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಮಿಥ್ಯೆ ಸುರಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಆಚಾರ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿರಲಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದಿವ್ವ ತದ್ವಿಪದಿಯನ್ನು

ತಾವು ತಿರಸ್ಕರಿದ್ದೀರಿ. ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ನಮಗೆ ಪ್ರೋಟು ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತಾಗಲೀ, ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಲೀ, ಅದು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆಯೇ, ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆಯೇ, ಸಕಾಲಿಕವಾಗಿದೆಯೇ, ಅದರಿಂದ ತಾವುಗಳೆಲ್ಲಾ ತೃಪ್ತಿ ಆಗಿದ್ದೀರಾ, ತಮಗೆ ಇದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ರಿಯಾಯಿತಿ ದೊರಕಿದೆಯೇ, ಈಗಿನ ನಿಮ್ಮ ತೊಂದರೆಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿದೆಯೇ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಸದಾಗಿ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪ್ರಕಾರ ತಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸಮಾಧಾನಗಳು ಆಗಿವೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಜನರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಹೋಗಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಿಂದ ಏನು ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವೇ ಏನಾದರೂ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಜನರಿಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಮನೋದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಕಳಿಸಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಸಂಗ್ರಹಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಜನರಿಗೆ ಲಬಿತ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಿ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕಾತುರಕೆಯಿಂದ ಇದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆಯೇ ಇದೆ ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೇಲೆ ತಂದ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾ ಬಹಳ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಹೊಣೆಗೇಡಿತನದಿಂದ ಅವರ ವಿವರಣೆ ಇತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ವಚನವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಮನೋದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿಟ್ಟರೆ, ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಆಕ್ಟು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾ್ಯಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್ 1964, ಆಕ್ಟ್ ಆಫ್ 1965, ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದು ಆಕ್ಟ್ 2 ಆಫ್ 1966 ಮತ್ತು ಇದಲ್ಲದೇ ಇತರ ಉಕ್ತಗಳು. ಇವು ಎಷ್ಟು ಪುಟ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು 271 ಪುಟಗಳಿವೆ. 1888ನೇ ರಾ್ಯಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೋಡಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಈ ರಾ್ಯಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮನೋದೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಏಂಟು ಪುಟಗಳು ಮಾತ್ರ. ನಾಲ್ಕು ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಳೆಯ ಕಾನೂನುಗಳು. ಇನ್ನುಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಅನ್‌ಕ್ರೋನಲ್ ರಾ್ಯಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಇದೆ. ಇನ್ನರ್ಧದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೋದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಮನೋದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಟ್ಟರು. ಅವರು ಮನೋದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಶಬ್ದ ನನಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಸಿತು. ಶಬ್ದದ ವಿಚಾರ ಹೇಗೆ ಇರಲಿ. ಇತರ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಇರಲಿ. ಹಿಂದೆ ಇವರನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಭವವುಳ್ಳ ವಕೀಲರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿದವರು ಎಂದು ಕೇಳಿ ನನಗೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ವಕಾಲತ್ತು ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟು ಕೊಡುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುನೆಪುಗಳ ಹೇಗಿರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮನೋದೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರುಗಳು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟು ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಅರ್ಪು ಏನೇ ಬರಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೂ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರುಗಳಿಗೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಚರ್ಚೆಗಳು ಆಗಿರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಇದು ಅವರ ಅನುಭವಕ್ಕೂ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಮನೋದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಇದನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡುವಾಗ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡದೆ ಯಾವ ಯೋಚನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಯೇನೇ, ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಕೂಗಿನಿಂದ ಗರಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಮನೋದೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ)

ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಮನೂಬೆ ಪಾನಾಗಿ ನಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು ಜನತೆಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಂತೂ ಸಿಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ; ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರೂಲ್ಸ್ ಫ್ರೇಂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಘನ ಸರಕಾರದ ಆದಳಿತ ನಡೆಯುವ ನಡಿಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ಅದು ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ಅಥವಾ ಐದು ವರ್ಷಗಳು ಆದರೂ ಆಗ ಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳು ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮಗೇ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಇದಕ್ಕೇ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರ್ಯಾಂಡು ಗ್ರಾಂಟು ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳು ಇನ್ನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಹೇಗೆ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಈ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿದೆ.

Sri K. PUTTASWAMY.—The Land Grant Rules are there. There will be special sets of rules. Whenever the new Act is repealed, the old Act will be continued.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕುಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದರೂ ಮೀಸೆ ಮಣ್ಣಾಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತೆ ನೀವು ಹೊರಗಡೆ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನರವಸರವಾಗಿ ದಿನಗಟ್ಟರೆ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಇರುವ ಈ ನಭೆಯ ಕೊನೆಯ ದಿನದಲ್ಲಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರು ಬಂದರೂ ರೆಕೈನದೆ, ನಿಮ್ಮ ಭುಜತಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಪಾನುಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದೀರಿ. ನಿನ್ನೆ ನಡೆದಂತಹ ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನೀವೇ ಟಗ್ ಆಫ್ ವಾರ್ ನಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ನಮಗೆ ಹಾಗೂ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಟಗ್ ಆಫ್ ವಾರ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಠಿಣವಾದುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಳವಡಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ನೀತಿ, ನ್ಯಾಯ ಹಾಗೂ ನಿಯಮಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳು, ನಿಯಮಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಂಸದೀಯ ಸಚಿವರೂ ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೂಬೆ ತಂದು ಶಹಬಾಸಗಿರಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ವಿವರಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದರೆ, 1964ರ ಮುಂಚೆ ಏನು ಕಂದಾಯ ಇತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಕೂಡಿ, ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಮನೂಬೆಯನ್ನು ತರುವ ತನಕ ಬರಾತ್ಕಾರ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಇದು ಒಂದು ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದುದು. ಇಂದು ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಕೌಜಲಗಿಯವರ ಕೊರಳಿಗೆ ಏನು ಉರುಳು ಬತ್ತು, ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಂತಾಯಿತು. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಕೋಟಿ ಅದಾಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಹೋಯಿತು. ಇದು ಇನ್ನೂ ಆರು ಕೋಟಿವರೆಗೆ ಬರಬಹುದು ನಾವು ಮಾಡಿದ ಮುಷ್ಕರದ ನಂತರ. ಇದು ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹಿಂಡಿ ಹೇಳಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪಾನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿರಬಹುದು.

ನಾನು ಊಹಿಸಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದು. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಅಲ್ಲ. ನೀವು ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜನರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಇವೆ, ಬೇಕಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಇವೆ. ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಏನು ಅರ್ಥ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಸಕಾರರು ಇದ್ದಾರೆ, ಭಾಷಣ ಕಾರರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಈ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್‌ನ 59 ಇರಾಬೆಗಳು ಏನು ಇವೆ ಆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಟೂರಿಸಂ ಇರಾಬೆಗಳು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ, ನಿಮಗೆ ಬುದ್ದಿ ಹೇಳುವವರಿಗೆ, ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವವರಿಗೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವವರಿಗೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಸಹಸ್ರಗಟ್ಟರೆ ಫಣವನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಜೊತೆಗೆ ಲೇಗಲ್ ಅಡ್ವೈಸರರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಯಾರು ಎಂದರೆ ಅಡ್ವೈಕೇಟ್ ಜನರಾರವರು. ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. 1964ರ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನೇ ಪುನಃ ವಸೂಲಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮನೂಬೆಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಮನೂಬೆ ಅವರಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಗ್ರವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ Amendment of

Section 10, Amendment of Section 18, Insertion of new section 114A, Insertion of new section 122 A and 122 B. ಅಷ್ಟೇ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅದು ಒಂದು ಹಣಕಾಸಿನ ಮನೋಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ನದ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, The expenditure on the staff for resettlement will depend on the number of zones taken up for revision settlement. It is anticipated that the cost on this account may not exceed Rs. 8 lakhs. ಇದು 8 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈಗ ಇರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಫಾರ್ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್, ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಫ್ ರೆಸಿಡೆನ್ಸ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಆಗಲಿ ಅವರು ಮೊದಲೂ ಇದ್ದರು, ಈಗಲೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದೆ ಸ್ಕಾಫ್ ಮೂಲಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಶೇಕ್‌ದಾರರು ಹೋಗಿ ರೀ-ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಇವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. 3. Amendment of Section 18 In sub-section (1) of section 18 of the principal Act, after the words and quotations "Superintendent of Land Records", the words and quotations, "Superintendent for Settlement", "Assistant Superintendent for Settlement", shall be and shall be deemed always to have been inserted. ಇದು ರಾಜ್ಯಾಂತ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು 122 B ನಲ್ಲಿ ಡಿಟರ್‌ಮಿನೇಷನ್ ಆಫ್ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ರಾಜ್ಯಾಂತ್ಸ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಸರ್ವೆ ಆಂಡ್ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ನಲ್ಲಿ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರು ಒದ್ದಿದ್ದಾರೆ ?

ಇನ್ನು ಧಾರವಾಡ, ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ 2-2 ಜೋನ್, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 2 ಜೋನ್ ವಿರಲದಾಸ ಶೆಟ್ಟರು ಇರುವ ಕಡೆ 2 ಜೋನ್; ಹೀಗೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬಿದರಿ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ 1-1 ಜೋನ್ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಹಿಂದೆ ಮಿರಾನಿಯವರು ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಒದ್ದಿರಬಹುದು. ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ರಾರಂಭವನ್ನು ಒದ್ದಿದ್ದೇನೆ. ರೆಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣ, ಕ್ಲೈಮೇಟ್ ಗುಣ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೇಲಿಟಿ, ಕ್ಯಾಪ್ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜಸ್ವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅದು 122 ಬಿ ಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:—

122. B. Determination of assessment of lands.—(i) Deputy Commissioner,—

“(i) may *suo motu* at any time ..”

“ಮೇ ಸುಮೋ ಮೋಟೋ” ಎಂದರೆ, ಆತನು ಸ್ವಯೇಚ್ಛೆಯಿಂದಲೇ ಮಾಡಬಹುದು. ಮೇ ಸುಮೋ ಮೋಟೋ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಶಬ್ದ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಇನ್ನೂ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯಾಗದೆ ಇದ್ದಾಗ ಬ್ರಿಟನ್ ಆಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಇದ್ದಂಥ ಶಬ್ದ.

(ii) shall, on the application of any person aggrieved by the land revenue assessed within a period of thirty days from the date of service of the notice under section 126 A.

ಇದು ಆತನು 30 ದಿನದೊಳಗೆ ಅಪ್ಪೀಕೇಷನ್ ಹಾಕಿದಾಗಲೂ ಬಂದು ಅಸೆಸ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಮುಂದುವರಿದು :

“if, he is satisfied after such enquiry as he deems fit that the assessment of land revenue on any land or the land as the case may, is contrary to law or is otherwise incorrect, as regards the extent of land, the class of such land, the standard rate applicable and the land revenue payable, shall pass such orders, as he deems just.” ಎಂದು ಇದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

5-00 P.M.

ಇನ್ನೂ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ನನಗೂ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

“Provided that no order prejudicial to the occupant shall be made under this sub-section unless the applicant or any other person interested has given a reasonable opportunity of being heard”

ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುವುದು, ರಾಜಸ್ವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನೋ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು. ಎಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಗಲ್ಲಗೆ ಹಾಕುವ ಮುಂದೆ ಕೇಳುತ್ತಾರಂತೆ, ನಿನಗೆ ಏನಾದರೂ ಬೇಕೋ ಎಂದು, ಅಂಥ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಔದಾರ್ಯವಾದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಆಪೀಲ್ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

“...may within sixty days from the date of such order, appeal to the Divisional Commissioner, and the decision of the Divisional Commissioner thereon shall be final.”

ಅಲ್ಲಗೆ ಫೈನಲ್. ಫೈನಲ್ ಆರ್ಡರಾದ ಮೇಲೆ ಅವ ಫೈನಲ್. ಅವ ಕಾಜಲಗಿ ಅವರು ವಕೀಲರಾದಾಗ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಬರಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರವೂ ಬರಬಹುದು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಫೈನಲ್ ಆರ್ಡರ್ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗದವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆರೇಳು ಜನ ಸೂಪರ್ ಅನ್ಯಾಯೇಷನ್ ಆಗದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಏನು ಮಾಡುವುದೂ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯಂತೆ. ಅವರೇ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾಗಿ ಇದನ್ನು ಫೈನಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ನ್ಯಾಯ, ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಸಂತಯವಿಲ್ಲ. ತಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇಲ್ಲ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದೇ ಕೆಲಸ, ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಾವು ಯೋಜನೆಯ ಮರೆತಿದ್ದೀರೋ ಏನೋ. 1972ಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಚುನಾವಣೆ ಇದೆ ನಿನ್ನೆಯದಿನ ಶಾಸಕರಲ್ಲರೂ ತೇರಿ ವಿವಿಧ ವಿನೋದಾವಳಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಮತ್ತೆ ರಣಕಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ; ಇಲ್ಲಯೂ ವಿವಿಧ ವಿನೋದಾವಳಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ. ಇದು ಮುಗಿದ ಮೇಲೂ ಮತ್ತೆ ಜನತೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವವರು ಅವರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಿಮಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದು. ನಾನು ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವುದು ಯಾವುದು ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಂದಾಯ ಮನೂವರೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಅವನರ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಹಣಕಾಸಿನ ಮನೂವರೆಯೇ ಕಡೆ ಹಾಕಿದ. ನೀವು ಈ ಮನೂವರೆಯನ್ನು ಇಷ್ಟು ಪೇಚಿಗೆ ನಿಕ್ಕುಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬಹುಶಃ.....

† SRI H. SIDDAVEERAPPA.---I rise to a point of Order. Having gone through the financial statement that has been given in this Bill I find it is stated as:—

“The expenditure on the staff for resettlement will depend the number of zones taken up for revision settlement. It is anticipated that the cost on this account may not exceed Rs. 8 lakhs”.

“ As regards writing notices, printing of forms, etc., the expenditure is estimated to be about Rs. 1 lakh ”.

It will be seen that under Art. 199 of the Constitution of India the Money Bill is :—

“ For the purposes of this Chapter, a Bill shall be deemed to be a money Bill if it contains only provisions dealing with all or any of the following matters, namely.—

(a) the imposition, abolition, remission, alteration or regulation of any tax ; ”

If this Bill is to be brought here the assent of the Governor is absolutely necessary because it is a money Bill. No assent of the Governor is received because it is not mentioned here that the assent is received. Presumably because it is brought here on a rush basis it is not there. This is published on 29th March and it has been brought here today. Therefore there is constitutional inhibition for the introduction or consideration of this Bill. This is a money Bill because it involves financial matters and it has not received the assent of the Governor. Therefore, it will have to be sent back for re-introducing after receiving the assent of the Governor.

Mr. CHAIRMAN.—The recommendation of the Governor is already received. So, there is no point.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It will have to be enclosed. We do not know whether it is received. Moreover we cannot be taken by surprise like this. According to the Constitution the assent of the Governor is *sine qua non* or condition precedent before a financial Bill is taken into consideration. How are we to know that the Governor has assented ? They have not mentioned it here.

Mr. CHAIRMAN.—The assent is given on 31-3-1969.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It may be that the Governor has given assent. But before introduction of the Bill, this House has to be informed in writing that consent of the Governor is obtained. It must be before the Bill is introduced. At the time of introduction that permission which the Governor has to give, is lacking and therefore that is not in order. It may be that they might have obtained the assent of the Governor later. We are not aware of it. At the time, the Bill was introduced in this House and at the time this House was seized of the Bill, this Bill was not in order and any further continuance of discussion of such a Bill is not in order. It is possible the Government may bring a Bill tomorrow with the permission of the Governor. But now as things stand, the Bill that is before us, is not in order and any further continuance of discussion on such a bill would not be in order. Therefore the Chair will apply its mind before giving a decision.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, it is rather surprising that such an objection is raised by Members who are very experienced in Legislative matters. Rule 67 is very clear on the point. It says :

“ If the Bill is a Bill which under the Constitution cannot be introduced without the previous sanction or recommendation of the Governor, the member shall annex to the notice such sanction or recommendation conveyed through a Minister, and the notice shall not be valid until the requirements is complied with.”

There seems to be a misapprehension that the recommendation of the Governor or the previous sanction of the Governor should be annexed to the Bill. Far from it. Further it goes on to say that even where a notice is given, the notice would not be valid “ until this requirement is complied with.” I cannot make a motion for introduction until this requirement is complied with. In all fairness, I would like to submit that such objections are taken at the time of introduction.

There is what is called a belated point of order. If the point of order is belated, it is summarily ruled out. My hon. friend tried to sharpen his weapon and then come in. If only I am given some time. I will quote umpteen authorities to show that points of orders should always be raised at the earliest opportunity and in this case the earliest point of time was on 31-3-1969.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The rule is very clear. It says that a point of order can be raised at any time.

Sri K. PUTTASWAMY.—Any way, even granting that the point of order raised is in order, I beg to submit that there is no force in the point of order because Rule 67 does not require the recommendation of the Governor to be annexed to the Bill. It only requires that such a recommendation or sanction should be given along with the notice.

† **Sri K. H. PATIL.**—If my hon. friend concurs that the sanction or recommendation of the Governor should be annexed to the notice served on us, it means that the Bill cannot be introduced until that notice with the sanction or recommendation of the Governor is served on all the Members. We were taken by surprise when the Speaker made an announcement about the Bill's introduction because in the notices sent to us such sanction or recommendation had not been annexed. Such sanction or recommendation of the Governor should have been straight away conveyed to us. In view of the fact that it is not annexed to the notices and since there is that lacuna and illegality, my friend Sri K. Puttaswamy should kindly concede that the House after spending so much time over it, the validity of the Bill should not be questioned in the High Court. It is better that he corrects the irregularity in procedure and takes another opportunity to bring in the Bill. Let him follow the prescribed procedure. We have to learn a lot from the Minister for Parliamentary Affairs. Let him first set right the illegality pointed out

by us. Let him advise the Revenue Minister to withdraw this Bill, which has been ably pointed out by Sri Siddaveerappa to have been illegally introduced, and seek some more time to move the Bill again.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—One word more, Sir. As mentioned by the Hon. Minister for Parliamentary Affairs, I once again refer to the same Rule 67 and along with it, in continuation, Rule 68 also. What is clearly stated, cannot be interfered with. By inference, nothing is done in the Legislature. What the Rule prescribed and what the Constitution provides should be complied with. I must sympathise with the Hon. Minister. He introduced the Bill in a hurry; he also wants it to be passed in a hurry. But it is our duty to point out where the mote lies in his eye. If necessary, he should get the eye operated and have the speck removed. If he still persists to have the disease and wants to become blind, I cannot help it.

I have already shown how the Bill cannot be introduced without the previous sanction or recommendation of the Governor. This is a Money Bill under Art. 199 and it cannot be introduced without the previous sanction or recommendation of the Governor. So, "the member shall annex to the notice such sanction or recommendation....." and the notice shall not be valid until this requirement is complied with. When he gave this notice, he should have very clearly stated that the Bill has received the previous recommendation of the Governor. After some time, it is not a revocation that is needed. What is needed is, the strict letter of the law should be complied with. We have always to work strictly within four corners of the Rules and the Constitution.

Mr. CHAIRMAN.—Kindly read the rules. Is it previous sanction or recommendation of the Governor?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is stated in the rule: "sanction or recommendation." Wherever recommendation is necessary, recommendation; wherever sanction is necessary, sanction. The rule says: "the member shall annex to the notice such sanction or recommendation conveyed through a Minister, and the notice shall not be valid until this requirement is complied with." Here the Minister gives notice. He has not conveyed the fact of having received the recommendation of the Governor, as required under the rule. Hence the notice is not valid. Therefore, the introduction itself is inhibited *ab initio*.

Secondly, Rule 68 says:

"A Bill involving expenditure shall be accompanied by a financial memorandum which shall invite particular attention to the clauses involving expenditure and shall also give an estimate of the recurring and non-recurring expenditure involved in case the Bill is passed into law."

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

I want the word " shall " in the clause to be marked. I want the plain reading of the words in the Clause. What is called the " Financial Memorandum " is given at the end of the Bill. It simply mention :

" The expenditure on the staff for resettlement will depend on the number of zones taken up for revision settlement."

It is not only resettlement that is involved in the Bill. They will have to issue a notice that such and such a land has been assessed as dry, wet, etc. There are so many acres of land. Throughout the State, millions of notices have to be given. What is the expenditure involved ? With regard to the survey settlement, not only they have to give Financial Memorandum for the non-recurring expenditure but also for the recurring expenditure : that they have not given. The Government have simply mentioned some imaginative figures. Who worked them out ? Is there any tabulation ? On what basis have they worked out the cost on the staff, etc.? The Minister has stated that the expenditure on the staff for resettlement is anticipated to cost about Rs. 8 lakhs. Is it anybody's guess ? Is it like going to the Moon ? This is such a shabby Bill. I have not seen in my experience, a shabbier Bill than this. Is it not possible for them to understand what we say ? I do not want our friends on the other side to commit hundreds of mistakes like Jarasandha. In spite of our telling them, " Look here, do not commit this mistake," they want to commit mistakes.

[Mr. SPEAKER in the Chair]

I am glad the Hon. Speaker has come. Sir, if you permit me, by way of recapitulation I would like to mention all that I mentioned heretofore in your absence. I have raised a point of order, namely, that this Bill cannot be taken into consideration for the reason that it infringes the Constitutional provisions under Articles 199 and 207. The definition of Money Bill has been given in article 199. In our opinion this is a Money Bill because it involves outgoing from the Consolidated Fund of Mysore of a certain amount 'X'. It also means imposition, abolition, remission, alteration or regulation of any tax. Surely this is a measure which will come within the purview of article 199 (1) (a). There cannot be any dispute about it. In article 207 it is very clearly stated :

"A Bill or amendment making provision for any of the matters specified in sub-clauses (a) to (f) of clause (1) of article 199 shall not be introduced or moved except on the recommendation of the Governor....."

Let us see what the Hon'ble Revenue Minister has done. He introduced this Bill on 31st if I remember correctly. In the Financial Memorandum he wants a lump sum of Rs. 8 lakhs for some resettlement work and in regard to writing notices, printing of forms, etc., the

expenditure is estimated to be about Rs. 1 lakhs. Who has said that where is the estimate, how many forms and notices do you want, what, does it cost, how you are arrived at that figure—all that is mere guess work what they call gas. So far as rule 67 is concerned it says that that without the previous sanction of the Governor it cannot be introduced. Now they say that the Governor has given the sanction. The Chairman mentioned about it but we do not know; we cannot be taken by surprise. Nothing is mentioned in the bill; we do not know when and how it was received. I am not in any way casting any aspersion on the Governor; far from it. My quarrel is with the Government. How is it that you have not mentioned it in the bill? Is that not an inherent lacuna which should keep anybody guessing that this is not according to rules? The most important rule is rule 68 and it says:

“A Bill involving expenditure shall be accompanied by a financial memorandum which shall invite particular attention to the clauses involving expenditure and shall also give an estimate of the recurring and non-recurring expenditure involved in case the Bill is passed into law.”

I would like to know from the Revenue Minister whether there is no recurring expenditure involved in this, whether there is no non-recurring expenditure involved in this. If there is recurring expenditure, how it that you have not calculated and you have not mentioned it? This is an inherent defect. After all, I know my friend Sri Koujalgi and his mind is with me but his decision is somewhere because as lawyers we can agree. I know that even Sri Puttaswamy in his heart of hearts agrees with me as a lawyer. Therefore, I say that the heavens won't fall on us. Let them bring a pucca bill curing all these defects.

Sir, you are the custodian of the rights and privileges not only of this but also of the entire State, but also of the teeming millions in the State who are going to be affected By this Bill. I therefore humbly request you to ponder over it, consider my humble submission and rule out that this Bill cannot be continued at this stage as it is and they may, if they so want, bring another one tomorrow.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Sir, in addition to what has been stated by my friend Sri Siddaveerappa, I wish to draw the attention of the Speaker to sub-rule (2) of rule 68 which says that clauses or provisions in Bills involving expenditure from public funds shall be printed in thick type or in italics. But I find that all the clauses including the short title have been printed in italics. So, it is not possible to find out which of the clauses are printed in italics and which are not. That is also one of the essential features, which has to be stuck to by the Government in introducing a Bill. That has not been done. Therefore, it is a serious lacuna.

Sri D. M. SIDDAIAN.—Please look at the proviso.

Sri H. M. CHANNABASAPPA .—Even that has not been complied with. The Speaker has been very very particular that the rules of procedure are sacred and must be complied with strictly. Now, here is a test case and I hope the Hon'ble Speaker will see that the rule is not violated.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Sir, I partially support the point of order raised by the Hon'ble Member Sri Siddaveerappa. I disagree that the Governor's recommendation is necessary before the introduction of the Bill. Apart from these rules, there are precedents and convention under which at the time of introduction of a Bill it need not be accompanied by the Governor's recommendation ; but it should be there before the motion for consideration is made on the floor of the House. The recommendation of the Governor has not been brought to the notice of the House today and so it is a lapse. Therefore, this Bill cannot be considered and they are bound to withdraw the bill.

5-30 P. M.

Sri K. H. PATIL.—A Financial Memorandum is also to be submitted to the Governor. That has not been done. Without knowing the financial commitment, it is not possible to consider this and the Governor also cannot recommend the Bill to this House, for consideration.

ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 8 ಲಕ್ಷ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆಯೇ, 4 ಲಕ್ಷ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆಯೇ, ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ 8 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೋ, 9 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ಮೆಟ್ರಿಯರ್ಸ್‌ನನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ The Government has failed in its duty to submit the financial memorandum and so now it is the duty cast upon the Speaker to see that such a Bill is not allowed to be placed before the Legislature for consideration.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮನೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ಕಾಲಕ್ಕೇನೂ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಮುಖರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಆ ಮನೂದೆಯನ್ನು ಕನ್‌ಸಿಡರೇಷನ್ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ವೇಳೆಗೆ ಅವರಿಂದ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ಆ ಮನೂದೆಯನ್ನು ಹಾಗೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಮನೂದೆಯನ್ನು ಕನ್‌ಸಿಡರ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಪಡೆಯದೆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಂದ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಪಡೆಯಲೇ ಬೇಕು.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಅತಿರಥ ಮಹಾರಥರೊಡನೆ ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆಗಲೇ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ 31-3-1969ನೇ ತಾರೀಖು ಈ ಮನೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರ್ರರ್ ಅವರ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಕೂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ನೋಟೀಸಿನ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಗೌರ್ರರ್ ಅವರ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನೂ ಕೂಡ ಏಕೆ ಅಂಟಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಬಹುಶಃ ಇದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಆಗಬಹುದೇನೋ.

ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಂಡಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೋಟೀಸಿನ ಜೊತೆಗೆ ಗೌರ್ರರ್ ಅವರ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ರೂಲ್ 16 ನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ

ನೋಟೀಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಮೂಡಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಯವರು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕವರು. ಅವರು ಆ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನೂ ಜೊತೆಗಿಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಅಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪೀಸಿನಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕವರು ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಏಕೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಅಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಎತ್ತಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ, ಹಾಗೆ ಆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದು ತಾವು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಧಾಯಕಗಳನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮನಂಗಡ ನಂತರ ಅವರು ಆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ನೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಅವರ ಕಛೇರಿಯಿಂದ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಒಂದುವೇಳೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಈ ಶಿಫಾರ್ಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನವಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಾಗ ಅಂದರೆ ತಾರೀಖು 31-3-1969 ರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಆಗಲೇ ಎತ್ತಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ದಿವಸ ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪಗಳಲ್ಲಿ ಎನೂ ಸತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನೂ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನೂ ಇನ್ನಿತರೇ ವಿಧಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಇದನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಕ್ರಮವಾಗಿದೆ ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಇದನ್ನು ಒತ್ತಕ್ಕರದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ರೂಲಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ ಎಂದು ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ಸಹ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನಾಗಲೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಎರಡು ಮಾತ್ರ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಹಣಕಾಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಎತ್ತಿರುವ ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಸಾಧುವಾದದ್ದು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಲೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದಕ್ಕೆ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ 16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ಷಂಪೂರಿತ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೀಸೆರ್ವ್‌ಮೆಂಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಧರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದಾಗ ಇದರ ವೆಚ್ಚವನ್ನು 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ಬುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸರ್ವೆ ಅಂಡ್ ಸೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾವ ಜೋಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಯಾವ ಜೋಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ 122ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ (ಎ) ನಲ್ಲಿ (ಅ) ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಿಲ್ಲವೇ? ಹೊಸ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನೇನಾದರೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುವುದನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ನಾವು ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊಸ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮಗೆ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅಲಾರಾ ಕಛೇರಿಯಂತಹ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೊಸದಾಗಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ 9 ಲಕ್ಷ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೋಷವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಳಿಲ್ಲ. ಅವು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಲಾರವು.

MR. SPEAKER.—I have got one doubt. Mr. Siddaveerappa will kindly clarify. There are two provisions in this Bill. One is provision regarding clause 4 adding section 114A and the other is provision regarding clause 5 adding sections 122A and 122B. Does the hon. Member consider sections 122A and 122B as coming under article 199 (1) (a)?

SRI K. H. RANGANATH.—This point was raised by Sri Channabasappa.

SRI K. H. PATIL.—This has already been considered.

Mr. SPEAKER.—I have called upon Mr. Siddaveerappa to clarify because he has raised the point of order. I would like to know from him whether sections 122A and 122B which provide for notice and appeal can be deemed to be coming within article 199 (1) (a). It provides only for notice. Can it be taken to be financial expenditure within the meaning of Article 199 (1) (a) ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, my friend, Sri K. H. Ranganath has studied it much better than me. Therefore, I request you to please permit him to answer.

Sri K. H. RANGANATH.—The Bill does not indicate as to which clause involves the financial commitment. You are well aware that the Divisional Commissioner will be the appellate authority under 122. That is the fresh power that is given under the Land Revenue Act. Therefore, it involves financial expenditure.

Mr. SPEAKER.—But, not on the part of the Government ! I want the hon. member to enlighten me whether section 122 (a) (a) or (b) come within the mischief of Article 199 (1) (a), (b), (c) or (d), because, as I can see, they only provide for notice.

Sri K. H. RANGANATH.—Sir, as I have understood, it involves some expenditure on the part of the Government, because the appellate authority is the Divisional Commissioner. Under the Land Revenue Act of 1964, he was not the appellate authority.

Sri BOLA RAGHURAM SHETTY (Karkal).—Under the Bombay Act, an individual pattedar can have the right of appeal. But, here no such right is given.

Sri M. NAGAPPA.—Sir, I am of the opinion that Section 122 (a) covers financial expenditure definitely. If you read Clause 3, wherein Section 18 is being amended, two new posts have been created, (1) Superintendent for Settlement, and (2) Assistant Superintendent for Settlement. According to the original Act, there were no such posts.

These two new officers are exercising powers under Sections 122A and 122B. The salary of these officers is to be drawn from the Contingency Fund, which affects on the funds of the Government definitely. In this connection, Section 122A (2) may also be looked into, which says :

“ After service of a notice under sub-section (1), the land revenue as specified in such notice shall, subject to any modification made...”

If we read the financial memorandum, the Government itself has accepted that as regards writing notices; printing of forms, etc., the expenditure is estimated to be about Rs. 1 lakh. Here also, they admit

that notices are to be served for which so much amount is to be expended. Therefore, this clause will definitely come under financial matter.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Sir, Article 199 (1) (a) deals with imposition, abolition, remission, alteration of regulation of any tax, Therefore, it is a financial Bill.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, you were very correct in trying to ascertain whether Sections 122A and 122B come under the mischief of Article 199 (1) (a). For your query, I would like to submit that neither Section 122A nor 122B are hit by Article 199 (1) (a). That is my humble opinion. But, Article 199 (1) (e) says:

“the declaring of any expenditure to be expenditure charged on the Consolidated Fund or the State, or the increasing of the amount of any such expenditure”

Section 122A definitely comes under Article 199 (1) (e), but not under 199 (1) (a). We were all the while referring to Article 199. Neither hon. Member Sri Siddaveerappa nor any of us made any reference to the sub-clauses.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I made a specific reference to Article 199 (1) (a) only.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I stand corrected.

Mr. SPEAKER.—Section 122A provides for a notice. Hon. member Sri Nagappa says that these officers are new.

Sri K. PUTTASWAMY.—I shall come to that point. I submit that no expenditure is going to be incurred by the State under Section 122B. Therefore, whether it is a money Bill or any expenditure has been provided, would not arise as far as Section 122B is concerned. Section 122A requires notice to be given to every holder, and for giving notice certain expenditure is going to be incurred and that has been estimated at Rs. 1 lakh. I submit, therefore, that Section 122A amounts to a clause in a money Bill and all the provisions of Article 199 and also the relevant rules under the Rules of Procedure will have to be observed before introducing this Bill.

Then Sir, another point has been raised by the hon. Member Sri Nagappa. He said that under clause 3 of the Bill we are creating two new posts. Sir, the clause reads as follows:

“In sub-section (1) of section 18 of the principal Act, after the words and quotations ‘Superintendent of Land Records’, the words and quotations ‘Superintendent for Settlement’, ‘Assistant Superintendent for Settlement’ shall be and shall be deemed always to have been inserted.”

(SRI K. PUTTASWAMY)

Sir, hon. Member Sri Nagappa seems to feel that these are two new posts and if they were new posts, costs relating to these posts should have been taken into consideration. I submit Sir, that these posts exist in our Department since a long time and as a matter of abundant precaution we have included them. Even without inclusion of these two posts or officers, nothing would have gone wrong. Only as a matter of abundant precaution we have tried to amend section 18 by inserting Superintendent for Settlement and the Assistant Superintendent for Settlement which already exist. These are posts which have been sanctioned since a long time and these officers are continuing to exist from a long time.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮನೂದೆಯು ಹಣ ವೆಚ್ಚವಾಗುವ ಮನೂದೆಯಲ್ಲ. ರೀಸರ್ವ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಮೆಂಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಂತಹ ಅಫೀಸರುಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಮನೂದೆಯು 122 (ಎ) ಮತ್ತು 122 (ಬಿ)ನಲ್ಲಿ ಅಪ್ರೀವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪೈಪಿಜನ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಅರ್ಜಿಗಳು ಅಗ್ನಿವತ್ಸ ಪಾರ್ಕಿಯಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ. ಆ ಅಪ್ರೀವ್‌ಷನ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹಿರಿಯರಿಗ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜಡ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಡ್ವೀಷನ್ ಕ್ಲಾಕ್ಸ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ಮನೂದೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಲೋಪದೋಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಇನ್ ಫಿಷಿಯಂಟ್ ಅಡ್ವೀಷನ್ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮನೂದೆಯು 122(ಬಿ) ಪ್ರಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಎಕ್ಸ್ ಪೆಂಡಿಚರ್ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಡ್ವೀಷನ್ ಎಕ್ಸ್ ಪೆಂಡಿಚರ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ಲೋಪದೋಷಗಳಿರು ಇವೆ. ಸ್ಟೆನಿಫಿಕ್ ಆಗಿ 122 (ಎ) ಮತ್ತು 122(ಬಿ)ಯನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಕನ್ ಸಿಡರ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮನೂದೆಯಿಂದ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ, ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಎಕ್ಸ್ ಪೆಂಡಿಚರ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಮನೂದೆಯನ್ನು, ಇಂಥಾ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಫಿಷಿಯರ್ ಲೇಗರ್ ಡಿಫೆಕ್ಟ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

Sri H. SIDDHAVEERAPPA.—Sir, now the Hon. Minister said there are already two posts in existence. If my information is correct—subject to correction—the Hon. Minister will kindly consult and tell us—these two posts were created at the time of re-survey settlement. They were temporary posts. As soon as the re-survey settlement was over, we have to do away with these posts. Therefore, let the Hon. Minister kindly ascertain whether these are not two new posts. I am only making a humble submission to the Chair, that any decision you give now to-day is bound to be looked into not only by us but also by future generation. We have heard of the decisions given by persons like Sri Vittalbhai Patel and others. I repeat saying that nothing is lost if they try to regularise all these things and try to bring another Bill and they may do it even by suspending some of the rules, if they are so anxious. I appeal to the Hon. Chair to apply its mind and give a considered ruling or decision on this.

Mr. SPEAKER.—Whether or any of the provisions of the Bill including sections 122A and 122B come within the meaning of article

199 (1) (a) is a question which I myself raised. With respect to that it is not necessary to give my ruling. It is also not necessary to decide whether these provisions relate to money matters within the meaning of article 199 (1) (a). Now the question is what exactly is the meaning of article 287 read with rule 67. Hon. Members may please note that Rule 67 reads thus :

“67. If the Bill is a Bill which under the Constitution cannot be introduced without the previous sanction or recommendation of the Governor, the member shall annex to the notice such sanction or recommendation conveyed through a Minister, and the notice shall not be valid until this requirement is complied with.”

The requirement of this rule is while giving notice to the Secretary, they have got to annex such recommendation or sanction to the notice. If the notice is accompanied with a recommendation when the notice is being given to the Secretary it is sufficient compliance. That is for the satisfaction of the Speaker. If the information is required by any of the hon. Members it may also be communicated by the Speaker to the hon. Members. It is the duty of the Speaker as the custodian of this House, to see whether the rules and provisions of the constitution are complied with. Therefore, it is not necessary for the Speaker to say, at every time, that the necessary notice is accompanied by recommendation or sanction of the Governor and such annexation need not be brought to the notice of the hon. Members, every time, as a matter of course. If the hon. Members had taken objection earlier, it could have been brought to their notice when the Bill was introduced on 31st March 1969. They had sent to our office along with the Bill, an order passed by the Governor which was dated 31st March 1969, on the very day.

The order reads thus :

“In pursuance of Clauses (1) and (3) of Article 207 of the Constitution, I, G. S. Pathak, Governor of Mysore, do hereby recommend that the Mysore Land Revenue (Amendment) 1969 be introduced and considered by the Mysore Assembly. It is dated 31st March 1969.”

I therefore believe it is complete.

6.00 P.M.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The order paper was sent to us on 30th stating that this Bill will be brought on 31st March. We received it on 30th evening. According to this the Governor gave his assent on the 31st. So far as this is concerned, I would like you to kindly get it examined. I remember this Land Revenue Bill was published on 30th.

Mr. SPEAKER.—I got it confirmed. I definitely remember on 31st an additional agenda was given and this was not included in the list of business issued on 30th.

Sri AZEEZ SAIT.—I rise to a point of order. Hon. Members are just moving about when the Speaker was standing.

Mr. SPEAKER.—I am quite glad that he is so particular about the observance of the rules. I did not see what was happening on the other side. So, there is nothing wrong as I said in the beginning, since His Excellency the Governor has given his recommendation under clauses (1) and (3) of article 207 of the Constitution.

Sri M. NAGAPPA.—Before the matter is concluded, the Hon. Speaker has brought to the notice of this House that His Excellency the Governor has given permission to introduce his Bill on the floor of this House on 31st March 1969. So far as the question of introduction of a Bill is concerned if you read Rule 71 and Rule 64, they are very clear what is meant by introduction. First of all let us read Rule 64. The Rule 64 says:

Rule 64:

“The Speaker may, on request being made to him, the order the publication of any Bill (together with the statement of objects and Reasons, the memorandum regarding delegation of legislative power and the financial memorandum accompanying it) in the Gazette, although no motion has been made for leave to introduce the Bill. In that case, it shall not be necessary to move for leave to introduce the Bill, and, if the Bill is afterwards introduced, it shall not be necessary to publish it again.”

Therefore, once the Bill is published, Rule 71 would not come in operation. Sooner the Bill is published under Rule 64, it means that it has been introduced in the House. The Hon. Speaker deemed to be the custodian of the House. He is supposed to know all the formalities are complied with or not. The permission was given on 31st March 1969. By that time, the Bill was published as per rule 64. It was to be taken as introduced no sooner it has been published in the official gazette. This is a formal introduction that was made on 31st March 1969. But the introduction has been made as per Rule 64. It is very clear in that case that it is not necessary to move for leave for introduction of the Bill. Therefore, His Excellency the Governor would have permitted to introduce the Bill before the Speaker ordered to publish it in the official Gazette. He should have given permission prior to the publication in the Gazette.

Mr. SPEAKER.—The hon. Member Sri Nagappa says Rule 67 read with Rule 64 requires that even on the date of publication in the gazette, the Governor should have given his sanction or recommendation.

But Rule 64 deals with publication. Rule 67 is quite independent of Rule 64 and it specifically provides for the sanction and recommendation of the Governor at the time of introduction and not earlier than that. Rule 64 does not require any such recommendation, or previous sanction as provided for in Rule 67. I cannot therefore accept the arguments of the Hon'ble member. As I said since the Governor has given his recommendation both under clauses 1 and 3 of Art. 207, it is not necessary to decide whether all the clauses come within the meaning of Art. 199 (1). The point is very clear and there is nothing which is irregular.

With respect to financial memorandum the Hon. Minister has stated that the exact figure is not possible to be given because no new staff is being appointed. I have, therefore no reason to accept the view that new offices are being created. What offices have to be created depends upon the volume of work. Under these circumstances I hold that the provisions of Rule 68 are complied with.

With respect to the printing of the clauses involving expenditure, Rule 68 (2) says that such provisions shall be printed in thick type or in italics : But there is also a proviso which says :

“ Provided that where a clause in a Bill involving expenditure is not printed in thick type or in italics, the Speaker may permit the member incharge of the Bill to bring such clauses to the notice of the Assembly. ”

It was quite open to the hon. Members to take this objection on 31st March 69. But, they have not done so. I can say they have connived at it. They cannot therefore, take that objection now. I can only request the Hon'ble Minister in charge of the Bill to act in terms of the proviso which I just now read and bring such clauses to the notice of the Assembly.

Sri K. PUTTASWAMY.—They have been already brought to the notice of the hon. Members.

Mr. SPEAKER.—Since the matter was not objected to earlier, I cannot uphold the point of order raised.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The Chair was pleased to say we have CONNIVED. The word 'CONNIVE' has a different connotation altogether. He could say that we were not alert and we did not raise the objection in time. But we have never connived at the misdeeds of the Government.

Mr. SPEAKER.—I am soory the word CONNIVED is not correct. I can say, the hon. Members have ACQUIESCED.

Sri K. H. PATIL.—What is recurring and what is the non-recurring expenditure ? If that is given, it would help us to make observations. It is our right to know that and if that is also denied, what else have we got here ?

Mr. SPEAKER.—The Hon. Minister will answer that point.

Sri K. PUTTASWAMY.—I have stated categorically, there is no recurring expenditure. There is only a non-recurring expenditure of 9 lakhs.

Sri K. H. PATIL.—Sir, may I make a submission here that I can raise a matter of privilege against the Hon'ble Minister. In the Statement of objects and Reasons, it has been mentioned that there will be some recurring expenditure. The Hon. Minister is now saying here that there will be no recurring expenditure.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಭಾಷಣದ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಉಪಯುಕ್ತವಾದಂಥ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಯಾವ ತಂಹದ ಉಪಪಮನದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು, 8 ಮತ್ತು 1 ಒಟ್ಟು 9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಾನ್ ರೆಕರಿಂಗ್ ಎಕ್ಸ್ ಪೆಂಡಿಚರ್ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅದು ತಪ್ಪು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಭಟಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ತೊಡಕಿನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದು ಬಹಳ ಇದೆ. ಈಗ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಾವದಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಾಗೃತ ಮುಗಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿರುವಂತಹ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಇವೆ. ಇದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಇವೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ಕಾಂಪನು ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೆಲವನ್ನು ಸುಮಾರಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಇದ್ದರೆ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಲ ಉಳಿಮೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿ ಎಷ್ಟು, ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭಾಗಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಒಟ್ಟು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಖುಷ್ಕಿ, ತರಿ, ಬಾಗಾಯಿತು, ಮತ್ತು ಪ್ಲಾನ್‌ಟೇಷನ್ ಎಷ್ಟು ಎಷ್ಟು ಇದೆ, ಈ ಭೂಮಿಗಳಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತೆರಿಗೆ, ಭೂಕಂದಾಯ, ಹೊಸದಾಗಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ತೆರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ, ಹಣಕಾಸಿನ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಸ್ಟ್ಯಾಟಿಸ್ಟಿಕಲ್ ಹಾಟ್‌ರೈಸ್ ಆಫ್ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೇಟೆಯಲ್ಲಿ ನಿಕ್ಕುವ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಕ್ಕುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಓದುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ವಿಷಯಗಳೇ ಇವೆ. ವರ್ಷ-ವರ್ಷ ಹೊಸ ಹೊಸ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ರೀತಿ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕಲ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೇಟೆಯಲ್ಲಿ ನಿಕ್ಕುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಇದು ಆಪ್ತ ಸ್ವಾಮ್ಯ ವಿಷಯವಲ್ಲ, ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಯ ವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದುದು ಇದೆ. ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅನೇಕ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ವಾದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಷ್ಟು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು 1960-61 ರಿಂದ 1964-65ರವರೆಗೆ ರಿವಿಜನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನಾಗಲೀ ರೀಸೆಚರ್‌ಮೆಂಟು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ 1966 ರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಂದಾಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕುಷ ವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಪ್ರಿಟಿಬರು ಬಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗ ಸರ್ವೆ ಬಂದಾಗ 1857ರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಆಗಿದ್ದ ರೆವಿಜೆಂಟರು ತಮ್ಮ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂತಹ ತೆರಿಗೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಆನಂತರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಹಣ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರೇರಣೆ

ಇತಿಹಾಸ ಇದರಲ್ಲತ್ತು. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಶಬ್ದ ಎಂದರೆ ರ್ಯಾಂಡು ರೆವಿನ್ಯೂ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಎಲ್ಲೆಯೂ ಸರಿಯಾಗಿ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅಪರೂಪ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಬೂದಿ ಬನವಣ್ಣ ನವರು ಹೂಡಿದ ಒಂದು ಚಳುವಳಿ ತರೀಕರೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಿತು. ಚಳುವಳಿ ಅರಂಭ ಮಾಡುವಾಗ ಭೂಮಿ ತಾಯಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾಳೆ, ಬನವಣ್ಣ ಉಳುತ್ತಾನೆ, ತೆರಿಗೆ ರಾಜ ದಂಡವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ದೇನೇಂದ್ರ ಮಳೆ ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರ ಮೇಲೆ ಎದಿಸುವ ಕಂದಾಯ ಎನ್ನುವುದು ಎಂದರೆ, ಅದು ರಾಜಾದಾಯ ಎಂತಲೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜರಿಗೆ ಆಗ ಇದ್ದ ಪಾಳೆಯಗಾರರು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಪ್ಪುಕಾಣಿಕೆಗಳು ಎಂದು ಇತ್ತು. ಆಗ ಇದನ್ನು ರಾಜಾದಾಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ರಾಜಾದಾಯವನ್ನು ಭಾಗಾದಾಯ ಎಂತಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ಇದನ್ನು ಕಂದಾಯ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು, ಭೂ ಕಂದಾಯ ಎಂದೂ ಕರೆದಿದ್ದರು, ತೆರಿಗೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನೂ ಏನೇನೋ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ, ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ, ಅಂತೂ ಈ ಶಬ್ದದ ಒಟ್ಟು ಅರ್ಥ ಏನೆಂದರೆ ಆಳುವವರು ರೈತರಿಂದ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಪೊಗದಿ ಎಂದು. ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ಕೈಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಕಾಳು ಮೂಲಕ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಂದರೆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವದರಲ್ಲಿ ಅರನೇ ಒಂದು ಪಾಲಿನಷ್ಟು ಭಾಗ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇತ್ತು. ಅಮೇರಿಕ ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಎಂದಾಯಿತು. ಇದು ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನ ಕಿನ್ನು ಬಂದಾಗ ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದು ಭಾಗವಾಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಎಂದರು. ಅನಂತರ ಖುಳಿ ಎಂದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಖುಳಿ ವಾರು ಪಟ್ಟಿ ಎಂದು ಆಗ ತಾಲ್ಲೂಕಾಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರ ಹೆಸರಿನ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಈಗ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಚಾಣಕ್ಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಸರು ಇತ್ತು. ಅಶೋಕನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇತ್ತು. ತೋದರಮಲ್ಲಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ ಇತ್ತು. ಕೇರಂ ಪ್ರಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವುದು ಅಮ್ಮೇರಾ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಯ್ಯ ನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೆರಡು ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದವರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸಂಯುಕ್ತ ಸೊಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಕಿನಾನ್ ಪಂಚಾಯತ್‌ರವರೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಾನ ಸೌಧದವರೆಗೆ ತಂದು ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಅದರ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ :

“ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಲಕ್ಷಾಂತರ, ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೈತರನ್ನು ಭಾದಿಸುವ ತೆರಿಗೆ ಅಂತೆಯೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿ ಭೂ ಕಂದಾಯ ರದ್ದು ಎಂಬ ಸೋಗಿನ ಕೂಗನ್ನು ಕಳೆದ ಚುನಾವಣಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಆರು ಕೋಟಿ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 15 ಕೋಟಿ ಮತದಾರರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಎಕಮೇಡಾ ಚುನಾವಣಾ ಕೂಗು ಇದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಈ ವಚನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಚುನಾವಣೆಯ ನಂತರ ವಚನ ಮುರಿಯಿತು. ವಚನ ಭ್ರಷ್ಟತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ಹೊಸದಲ್ಲದಾದರೂ, ಅದರ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ಣ ವಚನಭ್ರಷ್ಟತೆಯ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಉದಾಹರಣೆ ಇದು.”

ಈ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಎನ್ನುವುದು ಒಬ್ಬರಾಯನ ಕಾಲದ್ದು. ಇದು ಟೈಂ ಇಮ್ಮೋರಿಯರ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಇದು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದ ಬಂದ ಒಂದು ತೆರಿಗೆ. ಅದು ಇಂದೂ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಖಚಿತವಾಗಿ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ವೇ ಸೆಟರ್‌ಮೆಂಟು ಆಫೀಸರು ಎಂದು ಹಾಕಿರುವುದು ತೋದರ ಮಲ್ಲಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಹಾಕಿದುದು ಎಂದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಎಂಬುವ ಇತಿಹಾಸಕಾರನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇದರ ಇತಿಹಾಸ ಏನೇ ಇರಲಿ. ಸೊಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮನವಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಪೀಗಿದೆ:

“ಹಿಂದೆ ಸಾಮಾಂತವಾಹಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ತೆರಿಗೆಯೇ ರಾಜನ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ಬಹುಪಾಲು ತುಂಬುತ್ತಿತ್ತು.”

ಬ್ರಿಟಿಷರು ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ 1867-63ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯ 112 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು. ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯದ ಪೈಕಿ 81 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಭೂ ಕಂದಾಯದಿಂದ ಬಂದದ್ದು. ಆದರೆ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ 1967-68 ರಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ ಸುಮಾರು 195 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಇರುವ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಎಂಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಭೂ ಕಂದಾಯದ ಪಾಲು.

6-30 P.M.

ಅಂದರೆ ನೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಭೂಕಂದಾಯದ ರಾಜ್ಯಾದಾಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 72 ರಿಂದ ಶೇಕಡ 4ಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು. ಮೊದಲು ಭೂಕಂದಾಯ ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಆದಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ 4 ಪರ್ಸೆಂಟಿಗೆ ಇಳಿಯಿತು. ಇಷ್ಟು ಆದಾಯ ಇಳಿದುದನ್ನು ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಒಂದು ವಿಷಯ ಈ ಮನವಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ರಾಮನಗರ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರೈತಾಪಿ ಜನರು ಭೂಹೀನ ರೈತರು ಒಂದು ಮೆರವಣಿಗೆ ಬಂದು, ಹೆಂಗಸರೂ ಬಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಎರಡನೆ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಮಲೆನಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಂಘ, ಕೊಪ್ಪ ಅಮರೂ ಬಂದು ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ನಿಮ್ಮ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೆಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೊಪ್ಪ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ, ಶೃಂಗೇರಿಯಿಂದ ಎರಾ ಕಡೆಯಿಂದ ರಿಟ್ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಮ್ಮ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

“Notice No. RD/SS /63 dated 16th December 1965
in respect of the Settlement Reports of 29 Zones.

In exercise of the powers conferred by Section 122 of the Mysore Land Revenue Act, 1964, the Government of Mysore hereby direct that land revenue according to the Settlement, as notified in the said Notifications, shall be levied from the 1st day of July 1965 in the said 29 Zones.”

ಈ ಆರ್ಟಿಕಲ್ನು ತಾವು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಹೊರಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಮತ್ತು ರೈತರು ಹಾರ ತರಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಾವು ಬಹಳ ಉದ್ದುದ್ದವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು, ಭಾರಿ, ಭಾರಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ? ಅವನ್ನು ಎರಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ನಿಮ್ಮದೇ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮುಖ ಚಿತ್ರದ ಸಮೇತ ಒಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರ ಇದ್ದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅನುಮತಿ ಪ್ರಕಾರ ಕರನಿ ಅವರು ಪ್ರವಾಣ ಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ಭಾಷಣಗಳಿಗೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆಯೇ ಅಥವಾ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆಯೇ, ಎಂದು ಹೇಳಲು ಈ ಹೊತ್ತಿನ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಹರಾಜು ಮಾಡಿದ ಮನೆಗಳಿವೆ; ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದ ಮನೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಡೆರ್ಟ್ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ದಿನವೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ 174 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ 100 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಈ ತಾಸೀಲ್ದಾರರು ಎರಾ ನಿಬ್ಬಂದಿಗಳೊಡನೆ ಹೋಗಿ ರೆವಿ ವಸೂಲಿ ಮತ್ತು

ಭೂ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲ್ಯಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪಿಲ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ? ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಿಲ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಚಿಲಫೋನ್ ಮುಖಾಂತರ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ? ಅರಿಕಾರ್ಡನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗೌರವ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಿರಿ. ಒಬ್ಬರು ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಅಡ್ವೋಕೇಟರು ಈ ರೀತಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ :

“Water rates are levied from 1st July 1965 and collection of water rates for lands irrigated by tanks are notified in the Mysore Gazette dated 5th August 1967 but the collections are ordered with retrospective effect from 1st July 1965. (Mysore Irrigation (Levy of Water Rates Amendment) Rules 1967.”

ಇದನ್ನು ಬರೆದಿರುವವರು ಒಬ್ಬರು ಅಡ್ವೋಕೇಟರು, ದಿನ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವವರು, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮನುಷ್ಯ, ಈ ರೀತಿ ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಇಷ್ಟು ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಒದುತ್ತೇನೆ. ಆ ಮಹನೀಯರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :

“Tanks of Bellary District and those in Andhra are in existence since times immemorial.”

ಅವನಿಗೆ ನೆನಪು ಇಲ್ಲದ ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ 15-9-47ರಿಂದ ಕಟ್ಟಿರುವ ಈಚಿನ ಕೆರೆ ಅಲ್ಲ ಅದು ಸರ್ಕಾರ ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಚನ್ನಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೂಳಿಕೆರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೀರಾ ! ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಇದೆ ! ಅದರ ಮೇಲೆ ನೀವು ವಾಟರ್‌ರೇಟ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿಲ್ಲವೇ ?

Sri K. PUTTASWAMY.—They are being maintained.

Sri S. GOPALA GOWDA.—The Government is not maintaining them. ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಆ ಅಧ್ಯಕ್ಷೇಟರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

“There was no flat water rate as prescribed now. According to the fertility of the soil and availability of water, lands were classified under various categories and these lands were levied land revenue ranging from about Rs. 6 minimum and a maximum of Rs. 9 per acre, whether the crop is paddy or sugarcane. Now the proposed water rate per acre for paddy is Rs. 16 and for sugarcane Rs. 30. There is a surcharge of 40 per cent including cess, etc., which comes to about 27 per acre to the paddy crop and about Rs. 48 for sugarcane.

[Mr. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

“These lands are fed by water from tanks and their capacity in some cases is less than 100 acres and in some cases more than hundred acres. Our personal experience reveals that no ryot grows more than 20 bags and the least yield is 4 or 5 bags. The average yield will be only 8 bags per acre. Likewise the minimum yield of jaggery where sugarcane is grown is 4 quintals and the maximum yield will be only about 20 quintals. The reason for the yield is not far to seek. These things are lost sight of and poor ryots are

(SRI S. GOPALA GOWDA)

levied water rates which are about 300 per cent and more for paddy crops and about 700 to 800 per cent in the case of sugarcane crop."

ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಚ್ಛೇದ ಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಇದ್ದೆಲ್ಲ ಸತ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಹಸಾರು ಜನ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಮೆರವಣಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗಲೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕನದ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಕಟುವಾದರೆ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು.

Sri H. V. KOUJALGI.—It is water rate and not land revenue.

Sri S. GOPALA GOWDA.—Land revenue includes water rate, betterment levy, maintenance cess, etc. And he also gives a warning :

"I am prepared to fight against the levy of these water rates which are inhuman and highly excessive till the last drop of my blood."

ಇದ್ದೆಲ್ಲ ಇದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೂ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವವರು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಮಹತ್ವರವಾದ ಅನ್ಯಾಯ. ಬಾಯಿಲ್ಲ ಹೇಳುವುದೊಂದು, ಮಾಡುವುದು ಬೇರೆ. ಬಹಳ ಬಿದಾರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ರಾಜಸ್ವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಕೊಟ್ಟಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯು ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಟ್ಟಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸರ್ಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೂಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಪ್ಪನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸರ್ಕಾರ ಮೊನ್ನೆಯವರೆಗೂ ಇತ್ತು. ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವ ಸರ್ಕಾರ ಇದಾಗಿದೆ. ಆ ಭಿಕ್ಷೆ ನಿಮಗೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ನೀವು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ಜನತೆಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಭಿಕ್ಷೆ ಕೂಡ ನಿಮಗೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಎಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು, ಅಂಜನಾಪುರ ನಾಲೆಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ತಾವೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಕಾಲಿ ಅಪರೂ ಕರೆಯುತ್ತೀರಲ್ಲ, ಹಳ್ಳಿ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯನವರಿಗೆ ಆ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತು. ಮೈಸೂರಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ತಾವು ಓದಬೇಕಾದರೆ ರೈಸ್ ಗೆಜೆಟೀರ್, ಸಿ. ಹಯವದನರಾವ್ ಗೆಜೆಟೀರ್ ಓದಿಕೊಳ್ಳಿ. ಆಮೇಲೆ ಸರ್ವೆ ಸೆಟರ್ ಮೆಂಟ್ ಯಾರು ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಓದಿ. ಬ್ರಾನ್ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೂ ತಾವು ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದು ಬಹಳ ತರ ಹೋಗುವ ವಿಷಯ. 30 ವರ್ಷ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಕೈಕೊಡುತ್ತೀರೋ? 30 ವರ್ಷ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಡುವವರು, ನೀವು 30 ವರ್ಷ ಇರುತ್ತೀರಾ? ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಜನ ನೀವು—ಈ ಸಭೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಎಲ್ಲ? ಅದು ಎಲ್ಲ ಹೋಯಿತು! ಈಗ ನಿಮಗೆ 30 ವರ್ಷವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ರೀ ಸರ್ವೆ ಮತ್ತು ಸೆಟರ್ ಮೆಂಟ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಗೆ ಬಂತು! ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಏಕೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಪೋಲಿಗಾಗಿಯೋ ಅಥವಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೋ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋ, ಎರೋಧಿ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಗೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜೋನ್‌ನಲ್ಲ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬದನೂರಿನ ಗತವೈಭವವನ್ನು ನಾವು ಜ್ಞಾಪಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಬದನೂರು ಸಾವಿರಾಬ್ಬ, ಕೆಳದಿ ಸಾವಿರಾಬ್ಬ ಇತ್ತು. ಕೆಳದಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಿಂದ ವಿಜಯನಗರಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂದು

ಇತಿಹಾಸ ಇದೆ. ಅದು ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಬಿದನೂರು ರಾಜ್ಯದ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ ಎಂದು ಇದ್ದು, ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕನ ಶಿವ ಎಂದು ಈಗಲೂ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಜನ ವಯಸ್ಸಾದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜೋನ್‌ನಲ್ಲಿ 1961ರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್‌ಮೆಂಟ್ 1868 ರಿಂದ 1879ರ ವರೆಗೂ ನಡೆಯಿತು. ಎರಡನೇ ಸಲದ ರಿವಿಷನ್ 1905 ರಿಂದ 1913 ರ ವರೆಗೂ ಆಯಿತು. ಆಗ ಕವರೆ ದುರ್ಗ, ನಗರ, ಸಾಗರ, ಸೊರಬ, ಪಿಕ್ಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿದ್ದವು. ಕುಂಸಿ ಮತ್ತು ಅನಂತಪುರ ಸಹ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಆಮೇಲೆ ಆದವು. ಅವು ಹಿಂದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಒಂದು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ, ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ, ದೇಶದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಮಿರಾಸಿ ಎಂಬ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರು ರೈನ್‌ಫಾರ್, ಕ್ಲೈಮೇಟ್, ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಇವುಗಳ ನೈಲ್ಡಾ ನೋಡಿ ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ, ಎಲ್ಲಾ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ, ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹೀಗೆ ಬರೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಗೊಡ್ಡ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞರು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಬರೆದು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ದಾಖಲೆ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ತಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾರಾವಕಾಶಬೇಕು, ನಾನು ನೂರು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಹಳ ಕುತೂಹಲ ಕರಳುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರ ಕಾಲದ ಕೌರೆದುರ್ಗದ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1878ರಲ್ಲಿ ಕೌರೆದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 741 ಗ್ರಾಮಗಳಿದ್ದವು. ಟಿಪ್ಪುನುರಾನ್ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಲಿ ಬಂದು ತಲೆ ಇಡುವವರೆಗೆ ನಗರ, ಕೌರೆದುರ್ಗ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಪಡೆಯುವವರೆಗೆ ಮೈಸೂರಿನ ರಾಜರು ತಲೆ ಬಗ್ಗಿಸಿರಲಿಲ್ಲ, ಕಷ್ಟಕಾಣಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. 741 ಗ್ರಾಮಗಳಿದ್ದು 235ಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು. 1960-61ರ ಸೆನ್ಸಸ್ ಪ್ರಕಾರ 247 ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಪೇಗು, ಕಾಲರ, ಸಿಡುಬು ಬಂದಮೇಲೆ 247 ಗ್ರಾಮಗಳು ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಯೆಂದು ಈಗ ಕರೆಯುವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿವೆ, ಕೆಲವು ಕಾಡುಪಾಲಾಗಿವೆ, ಜನರು ಕಾಡು ಪಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಗರದಲ್ಲಿ 418 ಗ್ರಾಮ ಇದ್ದು 180 ಆದವು, ಈಗ ಹೊಸನಗರವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ 209 ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಕಳೆದಿಲ್ಲ 479 ಗ್ರಾಮಗಳಿದ್ದವು, ನಾಗರದಲ್ಲಿ 247 ಗ್ರಾಮಗಳಿದ್ದವು, ಈಗ 269 ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಬದನಾರಾಯಣ ಐಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಅನಂತಪುರ ಎಂಬುದಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಅನಂತಪುರ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಸಬ್-ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾಡಿದ್ದರು, ಈಗ ಪಿಕ್ಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಾಗಿದೆ. 390 ಗ್ರಾಮಗಳಿದ್ದು ಪುರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಅನಂತಪುರ, ಕುಂಸಿ ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಗಿ ಹೋಗಿತು. ಈಗ ಪಿಕ್ಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಾಗಿದೆ. ಸೊರಬದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ 68ರಿಂದ 71 ರವರೆಗೆ 307 ಗ್ರಾಮಗಳಿದ್ದು ಈಗ 306 ಆಗಿದೆ, ಒಂದು ಕಾಡುಪಾಲಾಗಿದೆ. ಸೊರಬ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಬಿದನಾಸಿ ಹತ್ತಿರ ಸ್ವಲ್ಪ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉಳಿದುದು ಸೊರಬ ಆಗಿರಬೇಕು. ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಜೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗದ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಎಷ್ಟು ದಾಸ ಶೆಟ್ಟರ ಬಂಟವಾಳ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ಉಪಿನಗಡಿ ಈಗ ಬಂಟವಾಳ, ಪುತ್ತೂರು ಮುಂತಾದ 3 ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಗಿದೆ. ಪುಣಜಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 1110 ರಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಜಿಂಸಿ ಯಾಗಿದೆ. ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ಮೋಡಿದ್ದೀರಾ? ಈ ವಿಚಾರ ಈಗ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಅಸೆಸೆಮೆಂಟ್ ಸುಲಭವಾದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ, ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ನಂತರ 1945ರ ನಂತರ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳ ದರ ಏರುತ್ತಾ ಹೋಗಿದೆ; ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ಏರಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಣಕ್ಕೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು, ರಾಗಿ ಕೂಡ ಕೈಂಟಾಲಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿದೆ. ರಾಗಿ ಗಿಡ ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಯಾವತ್ತೂ ಬೇರೆ ಕೈಂಟಾಲಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಮುಂದುಕ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ; ಹಿಂದೆ 100 ರೂಪಾಯಿಗೆ 100 ಕೈಂಟಾಲಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವು, ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೈಂಟಾಲಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮುಂದುಕ ಬುಷಿಯಿಂದಿರ ಬಹುದು. ಆ ಬುಷಿಯನ್ನು ಬಿಡಾಪುರದವರು ಊಹಿಸಬಹುದು; ಕ್ಷಾಮದ ಬಿಡಾಪುರದವರು ಎಷ್ಟು ಸಂತೋಷದಿಂದಿರಬಹುದು ಎಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ರೂಪಾಯಿಗೆ 38 ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡುವ ಕಾಲ ಕಳೆದು ಈಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ! 138 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟು ದಾಸ ಶೆಟ್ಟರ ಸೋಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೈಂಟಾಲಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಅಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂಡ್ಯ ಗೋಡ್‌ಡಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಾವಿರ ಕೈಂಟಾಲೆ ಹುಳಿತುಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಬೋರೇಗೌಡರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇ! ಅದುದರಿಂದ

(SRI S. GOPALA GOWDA)

ಇದು ಬಹಳ ಗಹನವಾದ ವಿಷಯ, ರಾಜಸ್ವ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದವರೂ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಸರಕಾರ ಬರುತ್ತದೆ, ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಪಾಟ್ನಾದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು, ಒಂದು ದಿವಸ ಒಂದು ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಮಗುಚಿ ಹಾಕಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತು ಅನ್ವಯಿಸುವುದು. ಹಿಟ್ಲರ್ ಅಂಥವನೇ ಮಣ್ಣು ತಿಂದುಹೋದ, ಇನ್ನು ನಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಜನರ ಪಾಡೇನು? ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಇತಿಹಾಸಕಾರರಿಗೂ ಕೂಡ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಜಾಗ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon. Member may continue tomorrow. The House will now adjourn to meet tomorrow at 1-00 P.M.

The House adjourned at Seven of the Clock to meet again at One of the Clock on Tuesday, the 8th April 1969.